

"L-Orubasat Defensus"

" L - A V U K A T D I F E N S U R "

T A '

MARIO MORAIS

Kummiedja fi tlett Atti

Maqluba għal Malti

minn

Charles Attard.

JIEMDU SEHEM:

BEPI
MADALENA
LUCIETA
CHECHI
PINA
ANZOLO
FILIPO

Il-Ġrajja ssir f'Venezia, fi żimijietna.

Ix-Xena: Kamra tal-pranzu. Faċċata, fuq il-L. kredenza.
Fuq ix-X. l-etagere. Żewġ bibien f'kull-ġenb. Fuq ix-X. tiegħa.
Fin-nefs, lampa tal-Gas u tahta l-mejda. Fil-ġenb, fuq ix-X., id-
divan, tavelin u żewġ pultruni.

Il-Kummiedja giet pprezentata għall-ewwel darba b'dijalett
Venezjan f'Milan, nhar l-Erbgħa, 25 ta' April, 1906 mill-Kumpanija
Galdeniana Dera Baldanelle.

Megħti bidu fit-18.2.65.

Mitnum fil-5 ta' Marzu, 1965.

Charles Attard.

1. xena.

Bepi, Madalena, Lucieta u Pina bilqiegħda madwar il-mejda;
jidhru li għadhem kemm spiccaw mill-ikel.)

Bepi: U dak l-imbierak ta' tifel għadu ma għiex.

(Jipprova iferragh tazza mbid oħra.
Madalena tahtafli t-tazza minn idu)

U daqxejn se niehu.....

Mad.: Madt biżżejjed.

Bepi: Tliet tazzi mhux minlijin biex sgur ma nwaqqagħlekx
fuq id-dvalja.

Mad.: Għedtlek xrbt biżżejjed.

Bepi: U isa, daqxejn oħra.....Qatra waħda.

Mad.: Le, anqas qatra.

Lucieta Tkunx esagerata, mama'.

Bepi: Għidilha, għidilha.....

Mad.: (Tferragħlu nefis tazza oħra) Ma ftit iener.... Qisek
sponża.

Bepi: (Jixreb, imbagħad jilgħaq xoftejh) Nena ta' qalbi, ma
tafx li l-imbid huwa l-kalib tax-xjuh?

Luc.: (Tqum) Sejra mbiddel.

Mad.: Ma tridx kafe'?

Luc.: Issa, Pina, tnewwilli kikkra fil-kamra tiegħi.

Pina: (Tqum) Iva, sinjerina, issa ngiblek kikkra.

(Tehreg mill-ewwel bieb ta' fuq il-L.)

Bepi: Għad għandek żmien biex tbiddel...għadhem anqas daqq
s-sebga.

Luc.: Għad irrid naghmel ^{naghari} ~~zari~~...ninhasel....

Bepi: Tinhasel għadek kemm tiekel?

Luc.: Imderrija.

Bepi: Taqdek x'indigistjeni, imbghad imbagħtu bik għna.

Mad.: Uff!...Kemm għandek diskers żejjed.....

Bepi: Bik, ma nistax nitkellem...Int is-salib tiegħi.

Luc.: Mama', x'hin ngħajjatek, thallinix nistenna...Niehu
għizmejja ngħajjatek.

Mad.: Tajjeb.

Luc.: U tinsieq tibagħtli l-kafe'.

(Tehreg mill-ewwel bieb tax-X.)

Mad.: Tiehux hsieb, Lucieta.

ii. xena.

L-istess persunaggi barra minn Lucieta.

Bwpi: Kemm darrejtha tajjeb.

Mad.: Qum minn hemm ghax irrid nisbarazza.

Bepi: U jekká jigi t-tifel?

Mad.: Jiekel fil-kéina...Qum minn hemm.

Bepi: X'hajja!... Ma tistax tarani daqxejn fil-paéi.

(Jaqbad id-dvalja u iwarraha minn quddiemu)

Mad.: Ikellek ftit maniera jekk taf xi ~~ffissta maniera.~~

Bepi: Aqta biéca minn dak l-ilsien. Pina? Il-kafe'.

(Jintelaq fuq id-divan)

Pina: (Minn gewwa) Gejja, sinjur, gejja.

Mad.: Ma tistax teghed bilqiegħda bħan-nies?

Bepi: Mallini kwiet, trid?

Mad.: Ara ftit...ara ftit x'sura għamiltu dak id-divan...Il-málel kellha kissirthem...fin-nefs, taqgábtu..dal-waqt tisfrundah.

Bepi: Inna, jien padrun tad-dar għal xejn? Ma nistax neqghed kif irrid? Għalfejn xtrajna l-għamara biex neqghed inhares lejha?

Mad.: Ma xtrajnihieq biex tirvinaha sġur.

Bepi: Isket trid? Ma nkemplux...Ca għamiltli uġieġħ ta' ras. Pina? Dakmil-kafe u tazza kenjak.

Mad.: Eh, issa se tiehu l-kenjak ukoll?

Bepi: U sġur.... Il-kenjak kontra t-te'...ighin fid-digestjeni.

Mad.: Injurant!

Pina: (Tidkøl) Hawn il-kafe'.

Bepi: Brava...Qiegħdu hawn u newwilli l-flixxun tal-kenjak.

Pina: (Tqiegħed it-tazza fuq it-tavelin: Lil Madalena) Sinjura, int m'intix se tiehu kafe'?

Mad.: Le, bižzejjed għandi nervi.

Bepi: (Jixreb il-kafe') M'hemm periklu...ilma tal-qastan.. Għedtilkom kemm-il-darba...il-kafe' rridu tajjeb.

Pina: Għamilt erba' kuécarini mburgati....

Bepi: (Ireniku) Jidher.....

Mad.: Mallih ighid...Lil dan, ma tákkuntentah qatt.

Bepi: (Jiehu l-flixxun tal-kenjak li gíbitlu Pina u iferragh ftit f'tazza) Tassew neqblu.

- Mad : (Tahtaflu l-flixxun minn idu) Trid ma tixrobx iżjed?
- Bepi : Trid taħallini kwiet? Iżżejjed imbidde...Wara kollox, jien jew m'iniex il-kap tad-dar?
- Luc. : (Minn gewwa) Mama'!
- Mad. : (Lil Pina) Hu kikkra kafe' lil Lucieta.
- Pina : Tajjed. (Toħrog mill-ewwel bieb ta' fuq ix-X.)
- Bepi : Ciss!...Għalfejn ħdimt għomri, biex anqas nista' nitfiffes. Anqas jien raġel noħrog nilgħab partita karti mal-ħbieb.
- Mad. : Meta hallejtek toħrog, ġejtni f'sakra ma tarax art.
- Bepi : Mhux tassew!...Kieku stess, tajt fastidju 'l xi hadd?
- Pina : (Tidhol u lil Maddalena:) Is-sinjorina tridek. *(Toħrog)*
- Mad. : Ġejja! (Lil Bepi) Tinsiex tilbes l-għonq tal-kawxu.
- Bepi : Ma nafx nilbsux. Inhossu jifgani... qisni għandi cirku tal-ħadid m'għonqi...Nirrah ngħarraġ min inventhom.
- Luc. : (Minn gewwa) Mama'!
- Mad. : Allura, trid tmur liebes kif ġie, ġie? Issa, qegħdin ^{li} naghmluha mal-puliti?
- Bepi : X'ahna jghodd mhux ma' min qegħdin naghmluha... Kulkadd ja' li missierek kien skarpan u tiegħi, biccier...Int kont taħdem fil-londri u jien ix-xatt ingorr il-qamħ.
- Mad. : (Taqtaghlu kliemu) Tghid ser iddum sejra?
- Bepi : X'inhil?
- Mad. : Dil-mużika sabiha.
- Bepi : Jien....
- Mad. : Konna li konna, x'ahna 'llum jghodd. Hemm bżonn li nżommu ruħna talli ahna 'llum, jekk mhux għalina, għallanqas, għal uliedna.
- Luc. : (Minn gewwa) Mama'!!!
- Mad. : Jekk ridt tibqa' tghix bħal qabel, ma kellekx tlaħhaq lil ibnek avukat u lil bintek derrejtha tilbes qisha figurina.
- Bepi : Jaqaw, ser tluḡni għaliex edukajt lil uliedi? Abjar naqtugħa għax mhux ta' min jirraġuna miegħek.

Mad. : U int, meta rragunajt?

Bepi : Sewwa qieghda tghid. Kieku kont nirraguna m'ghamiltx dak l-izball kbir. Maddalen, ahjar ma nissoktawx... Ahjar noqghodu kwieti.

Mad. : Le, le, ghażiż tieghi... dak li ghandek fl-istonku, ahjar taqilghu.

Bepi: : Le trid li nissoktaw, allura nghidlek li l-ikbar żball ta' hajti, kien, meta iżżewwiġt lilek.

(Jixrob, jixraq u jibda jisghol)

Mad. : Isimghu...Isimghu!... Alla qieghed ihallsek.

Bepi : Qieghed ihallasni ghax qieghed niehu l-kafe'?

(Ikompli jisghol)

Mad. : Totkellimx ghax terġa' tixraq. (Ittaptaplu fuq spaltu) Ikkalma, Bepi....Int ma tistax tkellmek...malajr titlef ittempra.

Bepi : Int...Int titlifni minn sensija.

Mad. : Ghaddielek, issa? Dishsoghla hemm bżonn li tikkuraha. (Tbusu)

Bepi : (Kalm) Il-bewsa ta' Ġuda!
(Tidhol Lucieta minn fuq ix-xellug, liebsa l-kurpett b'dirghajha mikxufin)

Luc. : Mama', jaqaw ittarraxt? Ili siegħa nghajjatlek!

Mad. : Ġejja, ġejja....

Luc.Ma nistax norbot fuqek.... M'ghandi ebda ghajnuna minnek.

Mad. : X'ġara? Jaqaw l-ommok hsiebtha xi seftura tiegħek? Hares ftit lejha....Nofsha għarwiena...Qieghda tiessogra li tiehu xi rik.

Luc. : Mama', aghmilli pjacir ejja rrangali xaghari.

Mad. : Ġejja. (lil Bepi) Int, mur ilbes. Jekk jiġi l-konti m'irridux isibek hekk. Bilhaqq, ic-cavetta tal-palk fejn qegħdtha?

Bepi : Fl-ewwel kexxun tal-kredenza.

- Luc. : Mama', ġejja?
- Mad. : Iva, ġejja... (Lil Bepi) Il-libsa, il-qmis u l-ghonq, issibhom fuq is-sodda.
- Luc. : Haffef, papa' u ilbes l-ahjar li ghandek. Meta tkun imbidel, anqas tgharfek...Tahsbek xi persuna pulita. (Tohrog minn fuq ix-X. ma' Maddalena)
- Bepi : (Wara pawsa) Pina!
(Tidhol Pina)
- Pina : X'ghandek bzonn, sinjur?
- Bepi : Warrab minn quddiem dak il-kafe'!
- Pina : Tajjeb, sinjur. (Taqqad l-ordenji tal-kafe' u tohrog minn fuq il-L.)
- Bepi : (Jersaq lejn il-kredenza, isaffar. Jerga' jimla tazza imbid u jibda jkanta:)
- "Nixorbu, nixorbu,
ferhana u dahqaha...."
- (Tinstama' l-qampiena waqt li qiegħed jixrob)
- Pina! Ġie xi hadd?
- Pina : (Titfaċċa fuq il-bieb) Daqqet il-qampiena, halli mmur nara min ġie. (Tidhol biex tmur tiftak)
- Mad. : (Minn fuq il-bieb tax-X.) Ghid lil Pina tnewwilli l-furficetti; qegħdin fuq it-twaletta. (Terga' tidhol)
(Jidhol Chechi segwit minn Pina mill-bieb tal-faccata)
- Chechi : Bonsoir, papa'.
- Bepi : Wasalt fl-ahhar? Il-gost li niehu meta narak fuq il-mejda magħna, qiegħed tichaduli wkoll.
- Chechi : Papa, dawn il-granet għandi x'nagħmel haġna.
- Bepi : Jaqaw, bil-ġuri?
- Chechi : Iva!
- Hu
- Bepi : Pacenzja, Pina, qaltlek Nena hudilha l-furficetti... qegħdin fuq it-twaletta.
- Pina : Tajjeb, sinjur! (Tohrog mit-tieni bieb ta' fuq ix-X, imbagħad terga' lura u tidhol mill-ewwel bieb ta' fuq ix-X.)
- Bepi : Nahseb li jffjakkajt, hux tassew?
- Chechi : Anqas xejn!

Bepi : Dan, kif? Jaqaw ma thossokx fiha?

Chechi : Le, le, m'ghandi xejn.

Bepi : Fhimtek!... Bwiet vojta...bla sold.

Chechi : Donnok saħħar!

(Bepi : (Johrog il-portafoll mill-but) Mhux biex noqghod nippridkalek, imma, jidhirli li qieghed tabbuza wisq minn bwiet missierek. Ma nistax nifhem fiex qieghed tonfoq dawn il-flus kollha. Ghandek kollox imhallas. Il-hajjat, l-iskarpan, l-istudji...kollox gratis.

Chechi : U ghedtli li ma trix toqghod tippridkali?

Bepi : Dak, il-kelma jggib hekk. Mitejn lira fix-xahar għall-kapricci, ma jidhirlekx li huma wisq? B'hamsin lira ghandek tghaddi tajjeb.

Chechi : Għallanqas, aħħtini mija, inkunu qasna d-differenza.

Bepi : (Jitlghulu) Imma, int, lili, min qieghed taksibni? Jaqaw, qieghed taksibni Rostchild?

Chechi : U int, tagħħtinix...Jien ma tlabtek xejn.

Bepi : Ma tlabtnix bil-kliem, imma b'wiccek tlabtni xorta waħħda. Int taf li ma nhobbx narak bil-geddum.

(Jagħħtiegħ il-flus)

Chechi : Grazie.

Bepi : (Jitbissen) Wara kollox, int għandek raġun. Jien ma gibtekx fid-dinja biex narak tbaħħti. Qieghed ngħid sew? Għaliġa, basta narak iżżomm id-dekor tiegħek...tghix ta' raġel onest. Billi tiddeverti ma fiha xejn...Int għandek zaħħżugh....Isma', ma nagħħtyx kaħħ li qbaħħt il-viżżju tal-logħħob?

Chechi : Anqas biss naf iżżomm il-karti f'idejja.

Bepi : Bravu! Jien sejjer nilbes...sejjer niżzejjien...Il-lejla għat-teatru. Int, ġej magħħna?

Chechi : Għandi hila niġi.

Bepi : Għandna palk sekond'ordni, numru għoxrin, jaħħbat fuq in-naha tal-lemin. Chechi, mur kul xi haġa... Għandek bicca koxxa tal-haruf...iġġiagħħlek tilgħaħħ xofftejħħ. (Johrog mit-tieni bieħħ ta' fuq ix-X.)

- Pina : (Minn gewwa) Ghandek bżonn xi haġ'ohra?
- Mad. : (Minn gewwa) Le, xejn, grazzi.
- PINA : (Pina tokroġ bla ma thares lejn Chechi u tibqa' sejra għal fuq il-bieb ta' fuq il-L.)
- Chechi : (B'lehen baxx) Pina!
- Pina : (Tiegaf) X'ingala'?
- Chechi : Pina, x'se' tghidli?
- Pina : (B'lehen għoli) Le!
- Chechi : Tghajjatx!
- Pina : Għalxejn tinsisti.
- Chechi : Nitolbok, Pina...għarkobbtejja.
- Pina : Le!
- Chechi : Din hija ostinazzjoni tiegħek...ostinazzjoni bla sens... Ismagħni, Pina....Jiena irrangajt kollox...Hadd ma jkun jaf xejn...hadd ma jintebah.
- Pina : Ma jimpurtanix!
- Chechi : Imma, jien... jien ma rridx li omni u missieri jsiru jafu...Qieghda tifhimni? Wara kollox, dan irrid nagħmlu għalik ukoll.
- Pina : Dan, kellek tarah qabel.
- Chechi : Iskot!...Jaqqaw trid li jisimghuk?
- Pina : Ma jimpurtanix....Għandi bżonn inserrah qalbi...Irrid nisvoga...Lilek qatt ma nista' nkellmek bil-liberta'.
- (Minn fuq il-bieb tal-L. jitfacca Bepi liebes il-qmis)
- Bepi : Pina, aghmilli pjacir aqfilli dil-buttuna. (Lil Chechi) Ma mortx tiekol xi haġa?
- Chechi : Sejjer, issa.
- Bepi : Kollox għandek lest fuq il-mejda.
- Chechi : Gjaw, papa'. (Johroġ mill-ewwel bieb ta' fuq il-L.)

- Bepi : (Jipprova jaqfel l-ghonq tal-kawxu) X'kastig!...
Ahqas b'xejn ma jrid jinqafel!
- Pina : Ersaq 'l hawn! Oqghod bil-qieghda!
- Bepi : (Joqghod bil-qieghda) Attenta li ma toqrosnix.
- Pina : Halli f'idejja.
- Bepi : (Waqt li qieghda tipprova taqfillu l-ghonq, jidhaq u
jitghawweg) Ghalxejn, ma jinqafilx...Inhoss demmi
tiela ghal rasi!
- Pina : Ticcaqlaqc! Hekku, qfiltulek!
- Bepi : F'hajjietek....Grazzi.... Pina, jaqaw, kont qieghda
tibki?
- Pina : Safejn naf jien, ma kontx.
- Bepi : Kif, le? Ghad ghandek ghajnejk homor nar.
- Pina : Ftit ilu lqatthom bis-sarvetta.
- Bepi : Kollox jista' jkun, imma minn ftit taż-żmien 'l hawn,
m'ghadekx li kont.... Qabel, kont dejjem ferrieħa,
dahqana...kont il-hin kollu tkanta...Kont qisek
ghažziela, taqbeż minn-naha għall-oħra...Int kont
l-Hena ppersonifikata....Il-lum, niethajjlek xi
Madonna minn dawħ li johorgu fil-Ġimħa l-kbira.
Għidli, Pina, jaqaw kellek xi tghid ma' xi hadd?
Kellek xi tghid mal-mara? Jekk qaltlek xi kelma
iebsa, tagħtix każ...dik il-kelma insieħa...dak, karattu
tagħħa. Ma tarahieħ kemm tghajjat miegħi? Tiftaħ
ħalqħa u tarmi l-ispirtu...Mill-bqija, taf li thobbok...
Isa, isa, Pina, tajjar dawn il-buri minn fuqek...Tibżax,
meta ĵasal il-waqt, insibulek tifel sewwa lilek ukoll.

(Tinstama' l-qampiena)

Mur ara min ġie, jien ser niskarta. (Johrog mill-
ewwel bieb ta' fuq il-L.) (Pina tmq tiftaħ)

(~~MaraxpawaxxtidħaxMaddalenaaxPinaaximbagħadAxAngelex
uxBepix~~)

(Maddalena tadhok mill-ewwel bieb ta' fuq ix-X., waqt
li Pina titfagħa mill-faccata)

M ad. : Jekk wasal il-Konti għidlu li dal-waqt gejjin.
(Tohrog mit-tieni bieb ta' fuq ix-X.)

Pina : Tajjeb, sinjura. (Tohrog mill-faccata. Minnufiħ
minn gewwa)

Għaddi, għaddi, Sur Anzolo.

(Anzolo jidħol mill-faccata segwit minn Pina)

- Anzolo: Kulhadd tajjeb?
- Pina : Kulhadd, grazzi. Int kif int?
- Anzolo: Qawwi u shih. Bepi, hawn qieghed?
- Pina : Iva, qieghed gewwa. Tridni nsejjahlu?
- Anzolo: Jekk m'ghandux x'jaghamel.
- Pina : (Tersaq lejn it-tieni bieb ta' fuq il-L.)
Sinjur, hawn is-Sur Anzoleto.
- Bepi : (Minn gewwa) Anzoleto? (Johrog waqt li qieghed jilbes il-glekk)
Oh!...is-sbejjah Anzoleto tieghi!
- Anzolo: Haddanni mieghek!
- Bepi : Mhux darba, imma.... (Jghanqu lil xulxin)
Kif int?
- Anzolo: M'iniex hażin... u int?
- Bepi : Ghadna nghoddu mal-hajjin.
- Anzolo: Taf xejn li int qatt ma tixjiek? (Jaghtih daqqa bil-mod fuq żaqqu)
- Bepi : (Jaghamel bhalu) Żaqqi tmissilix...
- Anzolo: Temmen li meta niltaqghu, inhossni kienet?
- Bepi : Jiena wkoll. Kieku ridt int, kieku ilna nahdmu hafna flimkien.
- Anzolo: Ghaddew hamsa u tletin sena minn dak-in-nhar 'l hawn, anqas temmen.
- Bepi : Qisu lbierah.
- Anzolo: Eh!..Iż-żmien itir u jghaddi.
- Bepi : Imma, l-hbiberija tibqa'.
- Anzolo: U Nena, Lucieta u Chechi?
- Bepi : (Imbissew) Imdejquin b'sahhithom.
- Anzolo: (Waqt li jkkgħel b'Pina) U Pina? Pina tieghi, kif inhi?
- Bepi : Tisbieh kuljum. Pina, illum, saret wahda minn tal-familja. (Lil Pina) Ferragħlu grokk minn dak li hemm taht il-bank.
- Pina : Kif tordna, sinjur.
- Bepi : (Lil Anzolo) Meta wasalt?
- Anzolo: Xi saghtejn ilu. Mort il-lukanda, inhsielt daqxejn, kilt bukkun bis-serqa u gejt nigri dritt 'l hawn.
- Bepi : Bravu!
(Pina jgħib u tqieghed fuq il-mejda flixkun u żewg tazzi u tohrog)
Imbid!

- Bepi : (Lil Anzolo) Intefa' hema bil-qieghda. (jlehu postu hdejn Anzolo u jferragh ix-xagħalxx xorb)
(Waqt li jgholli t-tazza) Bis-sahha tieghek!
- Anzolo : Tagħna t-tnejn! (Jixorbu)
- Bepi : X'jidhirlek minn dan l-imbid?
- Anzolo : Tajjeb! Proprju kif inhobbu jien...Inixxiflek halqek.
- Bepi : (Waqt li jerga' jimla t-tazzi) U fix-xogħol, kif ahna sejrin?
- Anzolo : Bħall-issa, ma tantx ahna sejrin tajjeb.
- Bepi : Dan, konna nistennewh. Mindu ivventaw dawk l-imberkin ta' makni, qerdu 'l kulkadd. Il-qamh jighduh minn fuq il-bastiment qisohom qegħdin jixorbu xi bajda.
- Anzolo : Insomma, iż-żmien ta' dari, spicca u ma jergax jigi. Hsiebt u rajt li jekk int tikkuntenta, imbiegħ dawk il-braken u nehles minn kollox.
- Bepi : Sibt, min jixtrihom?
- Anzolo : Iva, sibt lil Temistocle.
- Bepi : U kif ser ihallas?
- Anzolo : Flus mal-kunsinna.
- Bepi : Kemm offra?
- Anzolo : Tmien mitt lira 'l wiehed. Dak kien l-ahħar prezz tiegħu.
- Bepi : Tista' tbiegħ għall-affari tieghek...Tak prezz tajjeb.
- Anzolo : Kont naf li l-prezz sejjer joghħbok, imma, ma ridtx nintrabat qabel ma ngħid lilek.
- Bepi : Stajt intrabatt. Dak li tagħmel int benfatt. Aqtagħli kurzita', dawk il-braken, Temistocle, x'ser jagħmel bihom?
- Anzolo : Ha l-kuntratt tal-laham....X'ishana qieghed inhoss.
(Waqt li jibda jinza l-ġlekk) Allura, kuntent?
- Bepi : Iva, ġa għedtiek...Tista' tniegħ.
- Anzolo : (Waqt li jqieghed il-ġlekk fuq id-divan) Dal-ġlekk kien qieghed joqtolni.
- Bepi : Ixrob dik it-tazza imbid. (Jipprova jerga' jferragh imma l-flixkun jinsab vojta.)
Stenna halli mmur ingib iehor. (Iqum, jersaq lejn il-kredenza, jiftah u jgħib flixkun iehor u jmur iferragh)
(Jgholli t-tazza mill-ġdid) Bis-sahha tieghek!
- Anzolo : Ta' xulxiq! (Jixorbu) Kif nehles mill-bejgħ, niġi noqgħod 'l hawn jien ukoll.
- Bepi . M'hawn għalik.
- Anzolo : Fil-ghaxija nibdew niltaqgħu biex nilagħbu t-tre sett.
- Bepi : Eh!...Lil dan issemmieħx...Dan, ipprojbit.

Anzolo: Ghaliex?

Bepi : Nena, ma tridx tisma' bik. Isma, sewwa ghedt...
Illum tassew li s'ghana.

(Jibda jwessa' l-ghonq b'sebghu)

Uff!.. regghet inhallitli l-buttuna.

Anzolo: X'ghedtli fuq Nena? Ma tridekx tilghab it-tre sett?

Bepi : Daqshekk hu...Tghid li hu loghob baxx u li nies
bhalna m'ghandhomx jilaghub.

Anzolo: Isma, min hu r-ragel, int jew Nena?

Bepi : Ir-ragel, jien u hadd iżjed.

Anzolo: Ghax allura, jekk ser nibdew nindahlu fit-tre sett,
tibda tindahallek x'tilbes ukoll.

Bepi : Wiehed jiehu pacenzja, habib, biex ma jaqlax kwistjo-
nijiet. Issa, qeghdin naghmluha ma' hafna nies ta'
klassi gholja, impjegati tal-Gvern...Hafna minnhom,
imsekin f'hafna ghaqdiel tal-karita' u x'naf jien....
Ixrob, ixrob, habib.

Mad. : (Tidhol Maddalena minn fuq ix-X.) X'jien nara?

Bepi : Rajt x'qala' l-bakar, Nen? Il-habib taghna, Anzoleto.

Anzolo: Kif int, sinjura Maddalena? (Iqum) Aghtini idek!

Mad. : (Imhawda tehodlu b'idu) Tajba grazzi!...

Bepi : X'jidhirlek, Anzolo? X'lussu, eh? Kollox tal-
harir...Tghidxi xi swietli dik il-libsa.

Mad. : Tkunx injurant! Ghadek ma lbistx?

Bepi : Is-surtu' hawn qieghed...Nehhejtu biex naghmel
kumpagnija lil habib tieghi. Trid tiehu grokk,
habib?

Anzolo: Qatra wahda!...

Mad. : Lili tferraghlix!... (Irrabjata) Halli jixrob min hu
bil-ghatx...Int ga xrbt biżżejjed. Fittex ilbes
u thallix min jistenniek.

Bepi : (Ftit fuq tieghu) Ikkalma, Maddalena... (Idur fuq
Anzoleto) Il-lejla, sejrin it-Teatru ghall opra...
Ghandna palk sekond'ordni...erbghin lira, barra mid-
dhul...Ideja sabiha. Trid tigi maghna?

Mad. : (Bejnha u bejn ruhha) Idjota!

Bepi : Nena ukoll tiehu gost jekk tigi maghna, sewwa qieghed
nghid, Nen?

Mad. : Iva. Biss, l-irgiel iridu jmorru libsin l-iswed.

Anzolo: Ix-xjafek, biex ma gejttx liebes l-iswed.

Bepi : Iskot! Kollox nirrangaw, nisilfek surtu' jien.

Mad. : Tieghek ma jigiehx.

Bepi : U iva, jigiehx...forsi xi ftit issikkat...Ejja mieghi,
habib.

Anzolo: Niftehmu, nekk niggi, minhabba fikom, biex nikkunten-
takom.

- Bepi : Sewwa qieghed tghid...Mhux hekk, Men? Ixrob dik it-tazza imbid, habib.
- Mad. : Imma, ma tarx li int ma tiflahx tieqaf fuq riglejki?
- Bepi : Min? Jien? Jien, ma niflahx fuq riglejja? Tridxi niżfinlek żifna fuq sieqi 'l wahda? (Jiżfen)
- Mad. : Sur Anzolo, għidli int biex ma jixrobx iżjed.
- Anzolo : Martek qed tghidlek sewwa...U int, kif sirt tixrob daqshekk?
- Bepi : Iggaghlnix nistai! Kont int li qabbattni t-triq taxxorb....Imxi mieghi, għandi libsa toqghod pinguta fuqek.
- Anzolo : (Lil Maddalena) Ippermettili, sinjura... (Johrog ma' Bepi mit-tieni bieb ta' fuq il-L.)
- Mad. : (Wara pawssa li fiha Maddalena tidher tippassiġġa, inkwieta)
- Pina!
- Pina : (Waqt li tidhol) X'għandek bżonn, sinjura?
- Mad. : Għaliex ma gejtx tghidli li gie dak ix-xifajki?
- Pina : Sinjura....
- Mad. : Ahqas li ma tafx li lil Bepi ma rridux jixrob.
- Pina : Sinjura, hu ordnali biex innnewwillu x-xorb.
- Mad. : Kellek tigi tghid lili... Int, qatt ma titghallem! ser naghmlu figura sabiha mal-Konti...Bepi ġa nofsu fis-sakra u l-lehor...b'dawk il-manjeri ta' pastas.... Santa Maria, kif ser iwaqqghuli wicci l-art...Int ma tagħmilx li ngħidlek.
- Pina : (Tixxotta għajnejha)
- Mad. : Qieghda tibki? Allura, int, hadd ma jista' ikellmek? Isa, isa, ma nitfissdux iżżejjed....
- Pina : (Tidher li għadha tibki)
- Mad. : Tkunx belgħa...Kemm sirt tnewwah malajr? Iskot kwieta.. Tinsiex, għadq tagħlaq sninek...Ahna ma nsejnikx... xtrajniklek rigal sabih.
- Pina : (Thaddanha magħha) Oh!...Sinjura!...
- Mad. : Hallini!.. ser tkemmixli l-libsa....
- Pina : (B'lehen ftit għoli, kważi mbikki) Le, sinjura... Issa jżżejjed!...Int twajba wisq mieghi...dan ma jixtraqlix...Ma jisthoqqlix li nibqa' ngħix taht dan is-saqaf tiegħek...Keccini!...Ibagħtni 'l barra!....
- Mad. : (Bħal wahda miblugħa) Imma....imma, xi ġralek? Għaliex għandi nkeccik? Jaqaw, qieghda thoss mohħok? Wara kollox jekk Bepi għandu xi qatra żejda, imur jorqod u jgħaddilu.
- Pina : Mhux għalhekk, sinjura...mhux għalhekk....
- (Jidhol Għechi u l-ohrajn. Għechi jidhol minn fuq il-lemin, waqt li jisma l-ahħar kelmiet ta' Pina)
- Mama'!.....
- Mad. : Huwa. int?

- Chechi : Mama', aghmilli favur, ara kallejtx il-labra u l-ingravata fil-kamra tal-papa'.
- Mad. : Imma, rasek fejn hi...Dejjem tfittex... (Tohrog minn fuq il-L.)
- Chechi : (Minaccjus) Jaqaw, ghedtilha xi haga?
- Pina : Le! M'ghedtilha xejn!
- Chechi : Ifhimni, Pina...Sallum, tlabtek bil-hniena, imma, issa, inwissik ghall-gid taghna t-tnejn...Jekk tahrablek xi kelma....Gejja l-mama'.
- Mad. : (Terga' tidhol) Fil-kamra tal-papa' ma tidhirx... Ahjar tmur tfittixha f'kamartek. (Lil Pina) Mur ghamel kikkra kafe' ghas-sinjur... Taghmilulux hafif.
- Pina : Jaqaw, mhux f'siktu.
- Mad. : Hekk narah.
- Pina : (Tohrog)
(Tidhol Lucieta, liebsa l-abjad, skullata)
- Lucieta : Jiena lesta...X'jidhrilkom?
- Mad. : Pinguta fuqek...Tassew tixraqlek.
- Chechi : Ma tistax tkun ahjar...Kif irrid nggid...
- Luc. : Komplii....
- Chechi : Kompromettenti....
- Luc. : X'jigifieri?
- Chechi : Dik l-iskullatura ghal tfajla bhalek....
- Luc. : (Tersaq aktar lejha) Qatt ma rajt skullaturi akbar minn din?
- Chechi : Iva, rajt, imma, lili, ma tantx joghgbuni.
- Mad. : Qieghed tiskrupla? Intom l-irgjel ma tridx tiehu ghalikom.
- Bepi : (Minn gewwa) Ser ndum nistenniek? Ghandu jkun ghoqbok hemm gew.
- Anzolo : (Minn gewwa) Ghandu jkun tlieft it-triq...Tfixkilt.. Liema kuritur ghandi naqbad....(Jidhol minn fuq il-L.) Sthajjiltni qisni qieghed maghluq f'kaxxa...(Sorpriż) Chechi!.. Kif int? U int, Lucieta?
- Chechi : X'miraklu!...
- Luc. : Din, sorpriża sabiha! Tixxiexkxkxjmx Aghtini bewsa.
- Anzolo : (Ibusha) Kemm int sabiha...Tisbieh kuljum!...
- Bepi : Ghamilt sejba sabiha...Tixbak perfettament lil missiera u xi tghidli ghal Chechi? X'muskoli.... x'nervituri...x'genju!...Ptit jiem ohra, tisinghu jiddebutta.
(Lil Maddalena)

Taf x'ridt nggidlek? Jew jien qieghed nihxien bis-

- : siegħat jew l-ghenuq qegħdin ġinxtorbuli...M'ghandix wieħed jiġini suriet in-nies.
- Lucieta (Lil Anzolo) Int ġej ukoll it-Teatru?
- Anzolo: (Imbissew) Jekk tridni niġi.
- Luc. : Jekk irridek tiġi? Anzi nixtieq li toqgħod hdejjja.
- Mad. : (Bejnha u bejn rukha) Tifla demokratika...Aghar minn missiera.
- Anzolo: Ghidu ssew...Il-verita' rrid naf... M'inthomx tarawni ridikolu? (Jirrangha s-surtu' u l-ingravata)
- Luc. : Min qalulek, dan? Stenna! Ejja nirrangalek l-ingravata. (Tirrangahielu) Hekk ahjar.
- Mad. : (Lil Anzolo) Tiekku fastidju jekk naghmillek twissija ckejkna?
- Anzolo: Le, xejn affattu.
- Mad. : It-Teatru ġej magħna l-Konti Filippo.
- Anzolo: Iva? Nafu!
- Mad. : (Sorpriża) Tafu?
- Anzolo: Iva! Bniedem iddisprat, imma, fl-istess kin, żagħżuġh bravu hafna...Żmien ilu kont sliftu tliet-mitt-lira...Fil-klas, kien puntwal ukoll.
- Mad. : (Ferhana) Oh!...Allura, hekk, haġ'ohra.
- Bepi : U dal-Konti Filippo, x'jagħmel?
- Anzolo: Sabiha din! Mabbib tiegħek...dejjem hawn, jiġri ma' riġlejk u tistaqsini x'jagħmel.
- Bepi : Sirna nafuh f'ballu...Qatt ma staqsejtu x'jagħmel.
- Anzolo: Rappreżentant ta' Ditta serja ta' l-imbid u ż-żejt.
- Bepi : Maddalena....allura t-titolu ta' Conti.....
- Anzolo: Illum it-titolu ma jfissru xejn...L-aġir u x-xogħol tiegħu jagħmlu lil bniedem nobbli.
- Bepi : Sewwa qiegħed tghid...Ix-xogħol...(Lil Lucieta) Ej! Ej!...Hemm, x'ilbist???
- Mad. : Il-moda ta' llum.
- Bepi : Moda jew mhix...dak l-iskullar, lili, ma jogħgobnix.
- Chechi: Dan, għedtulha jien ukoll.
- Luc. : Imma, papa'....
- Bepi : Tgħidli xejn....
- Mad. : (Tersaq lejha, b'lehen baxx) Ibki ftit...
- Bepi : Iva, nibki u għandi għaliex... (Lil Anzolo) Tiftaka! Fi ckunitna, t-tfajliet lanqas għnqhom ma kienu jikxfu u issa.... issa juruh sal-bokka ta' l-istonku.
- Mad. : Trid timxi maż-żmieñ... Illum, dik hija l-moda.
- Bepi : Il-moda, nħalluha għal haddiehor...Lil binti...

- Anzolo: (Lil Bepi) Habib, ghidli ftit....
- Bepi : (Ma jisinghux) m'irridhiex.... (Jghajjat)
- Anzolo: Skuzani, Bepi....
- Bepi : M'irridhiex isservi ta' mudell...
- Anzolo: (Jitlghulu) Eh! Dan l-ghajjat kollu...Ser twerwer lil kulhadd.
- Mad. : Allura xi trid....
- Bepi : Int, tindahalx!... Ilhaq ghastek!...
- Anzolo: Dat-teatra ser jiswielkom inkwiet....Hemm b'zonn dan l-ghajjat kollu? Ma tafx titkellim bil-mod? (Lil Luc) Ifhimni binti, certu lbies ma jghoddx ghalik...Itfa' fuqek xi xalla tal-harir jew tal-bizzilla....
- Mad. : Hekk jirragunaw in-nies...
- Luc. : Tajjeb....Issa nilbes kappa tal-bizzilla.
- Bepi : Ilbes li trid....basta tinsatar.
- (Tinstama' l-qampiena tal-biex ta' barra)
- Mad. : Sgur gie l-Konti...Haffef, Lucjeta, haffef.
Lucjeta
(Kinn tohrog tigri mill-ewwel bieb ta' fuq ix-x.)
- Pina : (Tidhol minn fuq il-L. b'tazza kafe li tnewwilha lil Maddalena)
- Mad. : (Waqt li tieku t-tazza, lil Pina) Mur iftah.
(Toffri t-tazza lil Bepi)
- Bepi : Ghalija? Jien, ma rridx kafe'.
- Mad. : Ixorbu jaghmillek tajjeb.
- Bepi : Le, grazzi, ma rridx kafe.
- Anzolo: U issa hudu la gibitulek.
- Bepi : Int, ser tindahal ukoll? (Jieku t-tazza)
(Jidhol Filippo mill-faccata)
- Filippo: Nista' nghaddi?
- Mad. : Ghaddi, ghaddi, Sur Konti.
- Bepi : Doqqu l-qniepen.
- Filippo: Ghandek ragun...Ili ma nigi ftit.
- Mad. : Jaqaw, Sur Konti?
- Filippo: Nitolbek li l-Kontea nhalluha fil-genb.
- Anzolo: Ghandek ragun.
- Filippo: Int, hawn ukoll? Qieghek nieku gost li qed narak.
- Anzolo: Jien ukoll. (Jipprezentala idu)
- Mad. : (Taghmel bhal Anzolo) Kif int?
- Filippo: Tajjeb, grazzi. (Jehdilhom b'idejhom it-tnejn)

(Tidhol Lucieta minn fuq ix-X. Fuq spallejha, issa, ghandha xalla tal-bizzilla.)

(Lil Bepi)

Lucieta: ^ Tajjeb issa, Mastru Gemgem? Ara s-Sur Filippo.

Filippo : Kif int, sinjorina?

Lucieta: Tajba, grazzi. Int tajjeb?

Filippo : Tajjeb, tajjeb, grazzi. (Jiehdu b'idejn xulxin)

Bepi : Uliedi, t-tmienja daqqu.

Mad. : Immorru. Sur Konti, tista' taqbad lil binti labranzetta.

Bepi : Immorru.

Pina : (B'lehen baxx, lil Chechi) Tmurx ghall-issa.

Chechi : (Bl-istess lehen, baxx) Tajjeb. (B'lehen gholi) Morru, issa niltaqa' maghkom it-Teatru.

(Isellem lil Filippo u lil Anzolo u johrog mit-tieni ta' fuq il-lemin.)

Bepi : (Lil Anzolo) U int, Anzoleta, tista' xaxkxi toffri drieghek lix-xwejha tieghi.

(Filippo joffri drieghu lil Lucieta, waqt li Anzolo, lil Maddalena.)

Anzolo : Bil-qalb kollha! Hekku!...

Mad. : Grazzi.

Bepi : (Lil Pina) Jigi min jigi, tiftah lil hadd. Itfi d-dwal u mur orqod.)

(Jaqbəd lil Anzolo mid-denb tas-surtu') Anzoleto? Taf x'qiegħed nisthajjlek b'das-surtu'?

Anzolo : Jaqaw?

Bepi : Farfett il-lejl.

Anzolo : Jekk tghidli hekk....

Mad : (Lil Bepi) Stupidu!

Bepi : U int, hadd ma jista' jiccajta bik!

SIPARJU WAFIF.

TIENI ATT.

(L-istess xena ta' l-ewwel Att. Pina tidher qiegħda tfarfar il-kredenza u kultant tidher tieqaf, tixxotta għajnej Qiegħda tibki)

- Mad. : (Minn gewwa) Pina?
- Pina : (tipprova timxi lejn il-bieb, imbagħad tieqaf.)
- Mad. : Pina? (Waqt li titfacca minn fuq il-bieb tax-X.)
Tista' tghidli għaliex ma twegibnix? X'int tagħm
- Pina : (Arroganti) M'intix tara?
- Mad. : Jaqaw, mort għall-laħam?
- Pina : Jien, ma nistax nagħmel kollox f'daqqa. Irrid inlestri l-kafe bil-halib għal kulhadd, niknes, nagħmel is-sodod...m'għandix mitt idejn.
- Mad. : Isma ftit, x'arroganza.
- Pina : Jiena tad-demm u l-laħam bhalkom!
- Mad. : Ara, naqtugħa u toqgħodx tirrispondi...Erhi minn idejk u mur ixtri.
- Pina : (Titfa' l-bicca tat-tfarfir fuq siggu) Din, hajja tal-klieb!
- Mad. : Pin, jekk xbajt taf x'għandek tagħmel.
- Pina : U sgur li naf.
- Mad. : Tajjeb. Brava! Tisinghek titkellem qisek qiegħda tagħmilha mat-tiranni...Tassew tifla li taf tara l-gid li jagħmillek dak li jkun...Ahna tassew jimmeritana kliem bħal dan...Darrejnuk hażin haħna... fissidnik...żegħilna bik iżżejjed.
- Pina : (Kommossa) Sinjura Maddalena!... Il-bicca hābż li qegħdin tagħtuni, qiegħda naħdem għaliha...qed naħdem iżjed milli jmissni.
- Mad. : (Mgħaddba) Isma' ftit x'wicc tost! Bicca hobż qegħdin nitimgha....Jaqaw ma ndwqukx minn dak li ikollna?
- Pina : Bejnha u bejn ruħha) Fejn taf! (B'lehen għoli) Int dejjem għandek raġun...Ara, aħjar immur.
- Mad. : Iva, aħjar tmur u oqgħod attenta li l-bajd ikun frisk...L-aħħar li xtrajt tawk tnejn hżiena. Haffef u ddumx.
- Pina : Bla ma taraha, titfalha bewsa b'idejha u toħroġ mill-bieb tan-nofs.)
- Mad. : (tmur tinxtehet bil-qiegħda, mgħaddba, kważi imriegħda. Tidhol Lucieta minn fuq ix-X.)
- Lucieta: Ma' min kont qiegħda tiġġieled?
- Mad. : Ma' Pina. Minn xi ftit 'l hawn, saret qisha demonju. Ma tistax tkellimha li ma tfurx għalik.
- Lucieta: Mama', ngħiduha kif inhi...Int tridha tilhaq ma' kollox.

- Mad. : Imma, intom, lili, tarawni b'idi fuq żaqqi? Jien, nakdem iżjed minnha u jien m'iniex daqsha...hdejha, jiena xieha.
- Luc. : Wiehed irid jagħraf imur magħha.
- Mad. : Allura, biex inkellmuha noqghodu għarkobbtejna.
- Luc. : Mama', Pina mhix seftura bħall-ohrajn.
- Mad. : Dan, min qalulek? Anzi..... ara, ahjar ma nissoktawx.
- Luc. : (B'lehen kalm) Mama'....
- Mad. : Kemm ġejja bit-tul...aqlagħha!
- Luc. : Xtaqt ngħidlek haga ckejkna.
- Mad. : Jaqaw, xi trid tghidli?
- Luc. : Nibza' ngħidlek....
- Mad. : Għaliex?
- Luc. : Ghax int malajr taqbad tghajjat.
- Mad. : M'iniex ser ngħajjat....Tkellem... Thallinix iżjed bil-kurżita'.
- Luc. : Is-Sur Filipino....
- Mad. : Il-Konti? Komplì!
- Luc. : Mama'....
- Mad. : (Timitaha) Mama'!...Mama'!...
- Luc. : Qalli...
- Mad. : X'qallek?
- Luc. : Qalli...li jhobbni.
- Mad. : Qallek li jhobbok?
- Luc. : Le!... Kitibli.
- Mad. : (Serja) U int, wegibtu?
- Luc. : Le!... Qabel irrid nara x'sejrin tghidu intom.
- Mad. : (Aktar kalma) Ngħid għaliġa....
- Luc. : (Taqtagħlha kliemha) Kuntenta? Nirringrazzjak, mama'.
- Mad. : Li ngħid 'iva' jien biss ma jghoddx. Hemm ukoll il-papa'.
- Luc. : (B'malizzja) U taħseb li jiena u int flimkien ma nipperswaduhx?
- Mad. : Tifla stuża!.. (Tbusha) U l-Konti, x'kitiblek sabih?
- Luc. : Trid taf x'kitibli?
- Mad. : Iva! (Toqghod bil-qieghda hdejn it-tavolin)
- Luc. : (Tohrog ittra mill-but u taqra:)

: "Sinjorina,
Hija haga mpossibbli li int ma ntbahxt li
jienna nhobbok....

Mad: Bravu! Dan, bsartu!

Luc: "Jekk s'issa ghadni qatt m'urejtek b'ishabbti, kien
ghaliex sthajt minnek... ghaliex hassejt li ma jixraqlekx
li nerfa' ghajnejja lej.

Mad: Kemm hu ibleh!...

Luc: "B'dankollu, billi jienna rappreżentant ta' ditti serji
u qiegħed ingawdi stima kbira, naf li fi ftit żmien iehor
ikolli pożizzjoni tajba....

Mad: Dan, m'ghandix dubju minnu.

Luc: "Dan, gaghni nagħmel kuragg li nitolbok imhabbtek minghajr
u minghajr misthija.... Qalbi ma felhitx iżomm aktar siekta.

Mad: Kemm jaf jesprimi ruħu.

Luc: "Sinjorina, tixtieq, int, li nkunu ta' xulxin? Int xebba
sabiha u mzejna bid-doni kollha u għalhekk int tinsab
f'qaghda li ssib żagħżuħ għani aktar minnek....

Mad: Le!.. Dan mhux possibbli.

Luc: "Imma, mhux li jkun ihobbok daqsi. Jekk int, b'xi mod,
turini li int lesta tilqa' mhabbti, jienna nkellem lil
papa' tiegħek. Imriegħed u mbażża', nistenna t-twegiba
tiegħek,

Tiegħek,
Filipo Brazolin."

Mad: It-titolu, wara ismu, ma kitbux?

Luc: Le, Mama'.

Mad: Għamel hażin. La għandu titolu, imissu jniżżlu.

Luc: X'iniżżel, mama?

Mad: It-titolu.

Luc: Mhux xorta wakda?

Mad: Xorta tahseb int. Tahseb li kieku ma kienx konti, kont
sejra nħallik titgharras spjantat bħal dak?

Luc: (Tlumha) Mama'!

Mad: Kontessa!... Il-Kontessa Brazolin! X'isem sabih!

Luc: Allura, mama'? Tagħtihulna l-kunsens tiegħek?

Mad: Insejt x'qal Anzoletto? Il-Konti huwa persuna li tist-
hoqqlu kull-fiducja. U int, xi tghidli? Thobbu?

Luc: Għandi grazzja miegħu.

Mad: U sadattant, jien, ma ntbahxt b'xejn. U kemm kumplimenti
jagħmilli. Sinjura Maddalena tiela u sinjura Maddalena
nieżla. Żagħżuħ makakk. Dik l-ittra, meta bagħtielek?

Luc: Ilbierah fil-ghaxija, waqt li kien sejjer.

(Jidhol Bepi mill-faccata)

- Bepi : Jien, ma nistax nifhem.... Assolutament ma nistax nifhem.
- Luc. : Il papa', hawn, Mama'...Ghidlu...titlifx żmien.
- Mad. : Halli f'idejja.
- Luc. : (Lil Bepi) Dal-waqt niġi, papa'... (Tohroġ minn fuq ix-X.)
- Bepi : (Ihares lejha, hosbien) Ciaw. (lil Maddalena) Fil-kantuniera ltqajt ma' Pina. Dik ix-xebba ma nafx xi ġralha.
- Mad. : Saret qisha xitan.
- Bepi : Kif ilmahtha, ftakart li nsejt nixtri s-sigarri. Waqqaftha u għeditilha biex meta tkun ġejja lura, tghaddi għand tat-tabakk u tixtrili erba' sigarri. Qisni tajtha xi daqqa ta' harta...Dik harsa kerha li tagħtni.
- Mad. : Jaqaw, irrispondietek hażin ukoll?
- Bepi : U kif ukoll! Qaltli, "ma tistax tmur tixtrihom int? Mohh is-sigarri tiegħek, għandi." Bqajt inhares lejha qisni miblugh.
- Mad. : Minn dal-ghodu ' l hawn, erba' darbiet irrispondiet hażin.
- Bepi : Tirrispondi hażin lilek, pacenzja, imma, lili....
- Mad. : (B'ghajnejha mberqin) X'jigifieri?
- Bepi : Ghax lilek ma tikkuntentak qatt.
- Mad. : Kliem sabih hafna... Tittrattaha tajjeb lil martek.
- Bepi : Jiens naf x'gara... Naturalment tellajthomha sa mnehirha u issa tinsab irrabjata.
- Mad. : Ara, ejja naqtugħa. Wara kollox, din mhix xi tifla tagħna.
- Bepi : Maddalena, anqas bic-cajt ma rridek tgħid kliem bhal dan. Meta mietet omħa, li kienet l-akbar habiba tiegħek, biex ma narawx lil Pina magħluqa f'x-Istitut, hadniha u rabbejniha aħna...Dan, aħna, m'ghamilniekx biex isservina ta' seftura.
- Mad. : Min qalulek, dan? Mhux dejjem ittrattajniha bhalaħ wahda minn ta' ġewwa? Bhal wahda minn uliedna? Mhux dejjem kielet magħna fuq il-mejda? Mhux dejjem libbisniha decenti u mill-akjar li stajna?
- Bepi : U hi, minn-naha l-okra, mhux dejjem irrispettatna?
- Mad. : Sewwa qieghed tgħid u għalhekk, issa, ma niflahx noqgħod għal għardir tagħha.
- Bepi : Maddalena!...
- Mad. : X'gara?
- Bepi : Qed jghaddili ksieb minn rasi.... Jista' jagħti l-każ...
(Jagħmel sinjal b'idu)
- Mad. : Għadni ma fhimt xejn.
- Bepi : Irrid ngħid, forsi xi hadd tilfilha rasha....

- Mad. : (Tidhaq) Tilfilha rasha? Bniedem bla ras!
- Bepi : Ma nafx biex qieghda tidhaq...Pina mhix tifla li tarmiha kif qieghda takseb int.
- Mad. : U d-dahhaqnix! Jekk Pina, dejjem hawngew?
- Bepi. : Ma tibaghthiex tixri? Ma tistax tiltaga' ma' xi hadd matul it-triq? Ma jkunx hemm il-lavrant fil-hanut tal-laham? Jew f'dak tal-Merca? Setghu qalulha xi kelma f'widnejha...Xi kelma ta' mhabba....Wicc ta' klieb, dawk iż-żaghżagh ma jistghux jaraw xebba.
- Mad. : Sewwa qieghed tgħid...Niftakar meta kont għadni żghira, hekk kienu jagħmluli.
- Bepi : (Sorpriż) Lilek ukoll kienu jimbxuk?
- Mad. : X'imdaqqiet, kienu jwaqqgħuli wicci l-art.
- Bepi : Mela, x'kienu jghidulek?
- Mad. : Ma nistax ngħidlek.
- Bepi : Wicc ta' klieb!.. Intant, biex nehilsu mir-responsabbil ta' tagħna, taf x'għandna nagħmlu? Ibagħtha tixtri mill-inqas. Jien, issa, kif terga' lura, intiha hasla kif jixirqilha...Isma, lil Anzoleto rajtu xejn?
- Mad. : Le, imma, wegħdni li għal kolazzjon għandu jigi.
- Bepi : Kellu bżonn ma jdumx. Ma rridx nasal il-Qorti tard. Din ser tkun l-ewwel difiża tiegħu.
- Mad. : Għandek raġun...Nixtieq niġi jien ukoll....Il-mahbub Chechi tagħna...Nittama li jagħmlilna unur fil-familja... X'Takseb int? Inhoss demmi jiksah meta niftakar li jrid jitkellem quddiem dawk in-nies kollha...Imħallfin, avukati, pulizija, pubbliku....
- Bepi : Kollha nies ta' l-affari tagħhom. Imma, int, għandek xi dubju mill-hila tiegħu? Le, le, jiena sgur minnu. Għamilt hafna saġrifici għalih. Taf li kelli nagħti lill-familja ta' l-imputata s-somma ta' tliet mitt lira biex iqabdu lil Chechi bħala avukat difensur? Jien, minn dejjem hekk għedt...Biex fid-dinja timxi 'l quddiem trid ixxahham u jkollok ftit tal-ħażen. B'xorti tajba, t-tifel tagħna, mhux nieqes mit-talent.. Dwar il-flus, jagħmel tajjeb missieru.
- Mad. : Nixtieq ma nafx x'nagħmel u nara lil Chechi jehles lil dik il-mara.
- Bepi : Jiena wkoll. Nifthemu, nixtieq naraha hielsa għaliex, ser jiddefendiha ibni, kieku kienet ser taħdem b'avukat ieħor, kont ngħidlek li jisthoqqilha tmur għoxrin sena jew għomorha. Xi stonku!... Kellha l-hila toqtol lit-tarbija li giebet fid-dinja hekk kif fethet għajnejha għall-ewwel darba.
- Mad. : Il-habs mhux xejn...Dak ward u żghar....Il-habs... imma, hallina minn dan....Smajtha l-aħbar il għida? Il-Konti Filipo....
- Bepi : Jaqaw? Mar il-habs dan ukoll?
- Mad. : U le, fejn mort b'rasek?
- Bepi : Allura, skużani.
- Mad. : Il-Konti kiteb ittra sabiha lil Lucieta tagħna.

- Bepi : (Sorpriá) Sabiha! Kitbilha, ghead? U ghalfejn kitbilha?
- Mad. : Ghalfejn trida jiktbilha, x'kull-wahda...Biex jghidilha li jhobbha.
- Bepi : (Mitluf, b'lehen gheli) Bniedem....! Jaghmel dikjarazzjoni ta' mhabba lil binti?
- Mad. : Jaqaw, ippretendejt li jaghmilha lilek?
- Bepi : U dik il-banxula, laqgħetha din l-ishabba?
- Mad. : Isma, ara kif titkellem fuq binti.
- Bepi : Jaqaw din, mhix binti wkoll? Dikjarazzjoni ta' mhabba....
- Mad. : Trid tisma' x'ittra kitbilha....Klienu jhollok... iggħiek tahseb li ma jiflahx isofri jzjed...jidher mitluf...signun....
- B epi : Nahseb li jien sejjer ingennu!.... Bniedem iddisprat.. bla sold... m'ghandux habba fuqhiex jahlef.
- Mad. : U meta jżzewwiġt int, kellek?
- Bepi : Kelli daqshek...Int, x'kellek? Lucieta għandha d-dota tagħha...Tista' seib wiehed sinjur bhalha.
- Mad. : U jekk din ma tkunx trid tisma'? Jekk inhi kuntenta billi għandu....Jekk lill-Konti, thobbu?
- Bepi : Thobbu minghajr il-kunsens tiegħi?
- Mad. : Tista' tghidli ghalfejn qiegħed tgholli lehnok?
- Bepi : Nghajjat kema irrid...Hawn qiegħed f'dari... Iva! Irrid nghajjat biex nistrieħ.
- Mad. : Ara, jkkalma ftit... ersaq 'l hawn halli nirregunaw ftit. Int, lil Lucieta thobbha jew le?
- Bepi : X'kull-wahda!..X'kull mistoqsija tagħmilli...Int ma tafx li nhobbha?
- Mad. : Jekk ma tridx taraha tibki jew taut b'xi marda kerha...
- Bepi : Ma rridx naf....
- Mad. : Hallini nkompli, imbagħad tkellem int.
- Bepi : Iss, naraw x'għandek xi tghid.
- Mad. : Il-Konti.....
- Bepi : Issemmihulix lil dan.
- Mad. : Isma, ahna mhux fuq dan qegħdin nithadatu? Int m'għandekx xi tghid fuqu, hux tassew?
- Bepi : Għaldaqshekk, le, m'għandix.
- Mad. : Tafu bhala gentlom, hux tassew?
- Bepi : Iva!
- Mad. : Temmen li jhobbha lil Lucieta?
- Bepi : U lil Lucieta min ma jhobbhiex? Ir-ritratt tiegħek meta kont għadek żghira.

- Mad: : U allura, imbierek, jekk taf li huwa ragel onest... jekk taf li jhobbha... jekk taf li jista' jagħmilha mara kienja, għaliex tibqa' twebbes r'asek u tghid le? Ahseb ftit, ras qara... Tghid le biex tpaxxi lil dawk li għandhom għalina?
- Bepi : Tfakkarnix!
- Mad. : Lil dawk għad irrid narahom jaqraw l-aħbar ta' l-egħrusija fuq il-gurnali, għaliex, m'għandniex x'ingħidu, ahna ma nonqsux li nxandruha: "Il-lum, Il-Konti Brazolin tgharras lis-sinjorina Lucieta Carantan, oħt l-Avukat...." X'jidhirlek? Mhux reklam sabih?
- Bepi : Iva!.. Ahjar inżiduha li tiġi oħt l-Avukat... X'ideja!
- Mad. : Jien naf nahseb.... allahare ma kontx jien. Lucieta!
- Bepi : X'sejra tagħmel?
- Mad. : Miskina!.. Nghidilha li int kuntent ukoll... Kienet qed tibza' li int....
- Bepi : Nista' nahseb! Taf li meta jitla għal rasi....
- Mad. : EH!.. Jien biss irrid inkun għalik... B'kelma li nghidlek, nikkalmak, nimmansak u nagħmek qisek haruf.
- Bepi : Haruf ckejken, ckejken, mingħajr qrun.
- Mad. : Buffu l-int!... Lucieta!
- (Tidhol Lucieta minn fuq ix-X.)
- Luc. : Sejjahtli, mama'?
- Mad. : 'B'lehen solenni) Mur aġti bewsa lil missierek.
- Luc. : Papa'!... (Tigri lejha biex tghanqu magħha)
- Bepi : (Iwarrabha fil-ġenb, waqt li jidher komoss)
Ladarba is-sinjorina.....
- Mad. : Iskot, int!
- Bepi : Niskot! Tifla li għadha halib omha fi sniena....
- Mad. : Tkunx fonq!... Kollu għalxejn nghidlek biex....
- Bepi : Sejra éball Madalen... Mhux sejjer jirnexxilek tqegħdni kif trid.
- (Ibus lil Lucieta li bħal issa tidher qiegħda iżżieghel bih)
- Binti, jiena, bħala missierek, m'hemm dubju, kont nixtieqlek xi haġa aħjar, imma ladarba għandek grazzja miegħu u tridu, għallanqas, lill-ommok, stajt urejtha.
- Luc. : Papa', jien ma kont naf xejn.
- Mad. : Jekk ma kenitx taf, x'ridtha tagħmel?
- Bepi : Allura, nżewwguhom malajr għaliex it-tiben hdejn in-nar malajr jaqbad u lanqas rigment pompieri ma jkun biżżejjed biex jitfugh... Nena, qiegħda tifhimni?
- Mad. : Inżewwguhom bla telf ta' zmien.
- Bepi : Għallanqas did-darba fteħana. Issa, sejjer imbidel.

: Sejjer nibbes l-iswed biex immur il-Qorti....Tistghu tlestuli l-kolazzjon.

Mad: Pina ghadha ma gietx. Ma jidhirlekx li din qiegħda tagħmel apposta?

Bepi: La tigi, tkellimha xejn....Halliha f'idejja.

(Johrog mit-tieni bieb ta' fuq il-L.)

Mad. Kuntenta, issa?

Luc. Hafna! Miskin il-papa' kemm hu qalbu tajba.

Mad. Qisu zokkra...Qisu bioca marzipan...Ghandu l-hazin tieghu, imma, ibqa' sgura li lilek ihobbok iżjed minni.

(Lil Pina li titfacea fuq il-bieb tal-faccat

Wasalt fl-ahhar?

Pina: Jaqaw, hsiebt li hrabt?

Mad. Smajtha, xi twegiba tagħtni? Lil missierek, ftit ilu, wkoll irrispondietu hazin.

Pina: Ippretenda li mmur nixtrilu s-sigarri b'dan l-imbarazz f'idejja. (Turhom pakkett kbir li qed iżzomm bejn idejha)

Mad. (Tehdilha l-pakkett minn idejha) Ma tantx huwa tqil... Qiegħda tagħmel għageb għalxejn.

Pina: Irrid nara lilek terfghu t-triq kollha.

Luc.: (Tlusaha) Pina, għaliex qiegħda tirrispondiha hekk lil mama' għal kull-kelma li tghidlek?

Pina: (Milquta) Akfirli...imma.... (Aktar kalma) Għal kull-haga ta' xejn qiegħda tghajjat miegħi.

Mad : Mur!... Itlaq minn quddiemi!.. Is-sinjorina tiflah tarmaha l-mejda. (Tohrog mill-ewwel bieb ta' fuq il-lemin, waqt:)

Jaqbel li mmur jien għax jekk nibqa' hawn....

Luc. (Wara pawsa) Lucieta, ippermettili ngħidlek li l-agir tiegħek mal-mama' ma jogħgobni xejn. Ninsabu offisi hafna. Jien ma nafx x'gara f'salt wiehed. Jekk xi hadd minna, il-papa', il-mama', Chechi jew jien, bla ma ridna għamilnilek xi haga, allura tkellem...ghidilna car u jekk għandna xi htija, lest biex nitolbuk tafrihna.

Pina: Titolbuni nahfrilkom....Intom li kontu l-istess provvidenza... Tghidulix, dan, sinjorina...Jien ma kellix żmien biex inhobb l-ommi, b'dankollu inhoss illi kieku lil din ma tlifthiex ma kontx inhobbha daqskemm inhobb lil mama' tiegħek. Tiftakar meta hames snin ilu kelli fuqi dak id-deni...Kieku kienet familja ohra, kienet tibagħtni l-isptar...Il-papa' u l-mama' ma bagħtunx....zammewni hawn...Għadni nara lil mama' tiegħek hdejn is-sodda tiegħi...Għadni mhoss idha fuq mohħi, iżżieghel bija u tagħmilli kuragg...Lil papa' diehel u hiereg fil-kamra tiegħi fuq ponot subghajh, biex jittawwalli biex jara kif jien...Maria Santissima...Għaliex ma hadtnix dak dakinhar?

Luc. (Kommossa, tbusa) Tixtieq tmut? U dan, għaliex? Int għadek żagħżuġha...Int għad trid tgawdi l-hena tal-hajja... Jien qatt ma ddubitajt mir-rispett li għandek lejna u proprju għalhekk, għedtlek li ma nafx x'gara f'salt wiehed. Ghidli, Pina, x'inhu jgħagħlek timxi magħna b'din il-majera?.... Imma, ahjar nieqfu hawn...ahjar ma nitkellmex iżjed fuq dan.

- : Illum, irrid naghtik ahbar sabiha...ahbar li tiehu gost biha. Pina, ma thossokx kurjuza li tkun taf liema hi din l-ahbar?
- Pina : Iva!..La darba qieghda tghidli li hija ahbar tajba.
- Luc. : Ahbar tajba u sabiha...Aktarx li llum stess sejra nitgharras mal-Konti Brazolin.
- Pina : Nawguralek minn qalbi, sinjorina...Nawguralek dak kollu li tixtieq qalbek.
- Luc. : Pina, kont inkun iżjed ferhana, kieku lilek narak baal qabel, ferriha, cajtiera u fuq tieghek. Aghtini bewsa u ninsew kollox. (Ibusu lil xulxin) Tridni ngħieq tarna l-mejda?
- Pina : Le, grazzi. Dal-waqt tkun lesta.
- Luc. : Allura kif tlesti, sejjanli. (Tohrog minn fuq ix-X.)
- Pina : (tintelaq bil-qieghda fuq siggu, tibki) Alla tieghi, kemm jien iddisgrazzjata!
- (Jidhol Chechi mill-faccata u jagħmel mossa ta' dispett)
- Chechi: Ghadek tibki?
- Pina : Chechi, emminni, ma niflahx iżjed... emminni(Tqum)
- Chechi: Dan, qieghda tagħmlu apposta biex tghallini.
- Pina : U kif għandek il-wicc tghiduli, dan?
- Chechi: Kieku minflok qgħadt hawn tibki, smajt minni....
- Pina : Kieku bħall-issa, l-kuxjenza qieghda tishetni...tixlini b'delitt.
- Chechi: B'delitt!.. delitt....Qisek se tkun l-ewwel wahda li....
- Pina : Chechi, tissoktax, nitolbok... dan għaliġa, kliem faħxi. Inhossok tkexkixni....Oqghod attent, għaliġex Alla huwa gust u jista' jilhqek.... Attent, għaliġex għad jaasal jum u int jisobbik milli għamilt...Għamilt minni tifla ddisgrazzjata!
- Chechi: Tkun iddisgrazzjata jekk tma tismax minni...Jekk ma jkollox fiducja fija...fija, li nhobbok...li nhobbok iżjed milli tahseb int.
- Pina : Ajla tieghi!... Jista' jkun li int ma thossokx titkexkex għallħsieb biss ta' dak li qieghed tissuggerili?
- Chechi: Pina, ser ikolli nħallik...Sarli l-hin għall-Qorti... M'irriex nisma' priedki...Int wegħdti li sejra thalli din id-dar...Jien hliftlek li ma nabbandunax għaliġex inhobbok...Dan il-gurament m'iniex sejjer niksr...Jien lest biex ma nħallikx takdem.
- Pina : Mingħandek ma rrid xejn...~~xxxxxxxxxx~~ La nitlaq minn hawn, lili, ma taranix iżjed.
- Chechi: Imbagħad naraw...Sadanittant, minn dak in-nhar li għedt li sejra titlaq, ga għaddiet għingha u għadek hawn.
- Pina : Tibzax, tibzax... dal-waqt tehles minni...Biex ma ngħieghomx jissuspettaw hażin, għidli xi skuza nibda ngħib...Int qieghed tara b'għajnejk...Qegħdin jgħidu li jien m'għadnix li kont...Li qieghda nirrispondihom ... li qieghda nagħmel minn kollox biex indejjaqhom...biex

: nitilfilkom l-pacenzja u ngieghlkom tkeccuni 'l barra. S'issa, ghad m'irnexxlix naghmlu, dan. Int taf x'jien nsofri biex ma nikxifx is-sigriet ta' bejnietna...Lilek, inkobbok...f'hajti, ma habbejtx hlief lilek...Dan, li nixtieq ngħidilhom lil mama' u lil papa' tieghek, imma, minflok dan, ikolli naghmilha ta' tifla ngrata...ta' wakda bla qalb....Ikolli ngieghlhom jahsbu li hawn f'qalbi, m'ghandi xejn, ebda s̄entiment, ebda rikonoxxenza għal dak li għamlu miegħi. X'jimporta jekk nisfa wakdi, abbandunat ta...li nbagħti l-għuh...Dan huwa li jbeżżagħni...li jkexkix ni li niesek jghidu li ma kienx jisthoqqli dak li għamlu miegħi, meta jien pattejtulhom tant b'azzjonijiet kżiena. (Tinfuqa' tibki)

CHECHI: (Li issa qiegħed juri li tilef il-pacenzja) Spiccajt?

Pina : Iva, spiccajt!...Tista' sserrah rasek li ma jien sejra ngħidlek xejn iżjed... (Tersaq lejn it-tieqa)

Chechi: Issa jidhirli..... (

(Bepi jidhol minn fuq il-lemin)

Bepi : L-ghodwa t-tajba, Chechi.

Chechi: Lilek ukoll, papa'

Bepi : Hsiebtek qiegħed il-Qorti.

Chechi: Sejjer issa.

Bepi : Int ga tkellimt?

Chechi: Le!

Bepi : Kont mohħi fik.. (Lil Pina) Int, ersaq 'l hawn.

Pina : (B'arroganza) Xi trid?

Bepi : L-ewwelnett, int, irrispondi bħan-niex u mhux b'din l-arroganza kollha, imbagħad....

Pina : (Tagħtih dahrha u b'lehen iebes) Eh!..Miskin hu min twieled biex jaqdi.... (Tibda hierga mill-ewwel bieb ta' fuq il-L)

Bepi : Bħima! Rajtha x'tustagni?

Chechi: Haqqkom iżjed minn hekk...Fissidtuha wisq.

Bepi : Imma, issa, jżżejjed! Issa, rrid nuriha kif għandha jgħġib ruhha! (Ikun ser jitlaq għal warajha.)

Chechi: Ieqaf, papa'!...M'hemmx għalfejn tishon daqshekk.

Bepi : Irrid ngħallimha ftit manjeri tajba...aktar gentili.

Chechi: Iva!,, Hemm bżonn li tqiegħda flokha....Jew iżjed rispettt u jgħġib ruhha talli hi jew barra.

Bepi : Għandek raġun...Jew tagħraf tirrispetta jew.... Imma, stenna!.. Int qiegħed tiġġennen? Tridni nibagħtha 'l barra? Fejn sejjer b'rasek?

Chechi: Għalija, jekk trid, tista' thalliha tagħtik bis-sieq

Bepi : Daqshekk, le... Jien twajjeb wisq, imma, fl-aħħar jasal l-aħħar.

Chechi: Int bħal klieb tat-tiben....Timbħħbla ma tigdem.

Bepi : Sewwa qieghed tghid, m'ghandix hila nakqar dubbiena. Chechi, m'ma thossokx xi ftit eccitat?

Chechi: Fuqhiex?

Bepi : Fuq il-process. Hien inkossni bl-istonku f'halqi.

Chechi: Iddahhaqnx, papa'. (Jidhaq)

Bepi : Indahqek?

Chechi: Id-difiża, meta tkun studjat tajjeb il-każ...meta tkun smajt il-guri kollu, bla ma trid tibda timproviza...

Bepi : Allura dal-guri huwa wiehd li timprovisah?

Chechi: Jidhirlak li.... (jidhaq)

Bepi : Il-bidu...il-biedu biss huwa iebes....

Chechi: (Ihares lejn l-arlogg) Mhux ahjar tghidilhom jaghtuni niekol bukkun malajr? Imqar zewg bajdiet moqlija.. ftit marsala...Fis-siegha rrid nibda id-difiża.

(Jidhlu Anzolo u l-Konti Filipino)

Anzolo: (Mill-faccata) Wasalna fil-bin?

Bepi : Ghaddu, ghaddu, hbieb.

Anzolo: Il-Kafe' iltqajt ma' Filipino u gibtu mieghi...Ghamilt sewwa jew le?

Bepi : Ghamilt tajjeb hafna. Lil das-sinjur, irrid inkellmu ftit serjament.

Filippo: (Imhawwad) Lili?

Bepi : (Jersaq lejha) Iva, lilek, precisament. Ridt taghtini sorpriza, hux tassew?

Anzolo: Sorpriza?

Filippo: Sur Guze'!...

Bepi : Int diletant li tikteb ittri ta' mhabba....

Anzolo: Lil min?

Bepi : Mhux lili, sgur.

Filippo: Lili qieghed tghid?

Bepi : Iva! Int, qabel xejn, kien imissek tahseb li jien m'iniex qieghed hawn ghal xejn....Jien huwa l-missier u ghalhekk, il-kap tad-dar, jekk m'iniex sejjer zball.

Filippo: Xtaqt inkun naf....

Bepi : Jekk laqghetx l-ittra tieghek, hux tassew?

Anzolo: Imma, ghal min qeghdin tghidu?

Bepi : Int, trux? Qeghdin nghidu ghal binti, Lucieta.

Anzolo: Jekk ma semmejtu ebda asem, kif triduni nkun naf ghal min qeghdin tghidu?

Filippo: (Jaghamel kuragg lilu nnifsu) Fl-opinjoni tieghi, billi ktiebt ittra lis-sinjorina Lucieta ma ngastx mir-rispett li gandi lejha u lejn is-sinjura tieghek. Kienet tkun haga zejda li nghid lilek qabel ma nkun

- : sgur li bintek lesta tilqa' mhabbti.
- Anzolo: Haga logika.
- Bepi : Anzoletto, jekk jghogbok, int, ilhaq ghastek.
- Bepi : Jekk minn-naha taghha, hi mhix kuntenta li jien nithallat mal-familja taghkom, biżżejjed tghidli kelma wanda...Maljar innehilkom l-inkomdu.
- Bepi : M'hemmx ghalfejn jitlaghlek daqshekk, qalb ta' qalbi...
- Filipo: Mhux jitlaghli....
- Bepi : Taghtini kelmtok li int thobbha?
- Filipo: Bil-qalb kollha.
- Bepi : Li int dan, ser taghmlu mhux ghadhdota taghha, imma....
- Cechi: Papa'!....
- Filipo: (Offiż) Sinjur!...
- Bepi : M'ghandekx ghalfejn toffendi ruhek...Din, mhix ghajr osservazzjoni ckejna...Illum, iż-żagħżagh taghna, aktar iharsu lejn id-dotarju milli lejn ix-xebba.
- Filipo: Dan, jien, ma naghmlux.
- Bepi : Allura, tant ahjar...Nistghu niekdu b'idejn xulxin u Alla l-imbierok....
- Filipo: Allura, dan ifisser li int kuntent bija....
- Bepi : Mehtieg li nirripeti?
- Filipo: (Jaghfaslu idejh bil-qalb) Grazzi, grazzi.
- Anzolo: (Lil Bepi) Ghandek l-approvazzjoni tiegħi wkoll.
- Cechi: U tiegħi wkoll, papa'! (Jiekdi b'idejn Filippo)
- Filipo: Kemm qiegħed inhossni ferhan....U s-sinjura Maddalena x'sejra tghid?
- Bepi : Maddalena? Oh!..Din taghmel kif ngħid jien.
- Cechi: U Lucieta? Fejn hi Lucieta?
- Bepi : Nahseb li qiegħda f'kamritha.
- Anzolo: (Jersaq fuq l-ewwel bieb tax-xelleug) Lucieta! Ejja ftit 'l hawn...Hawn xi hadd jixtieq jarak.
- (Tidhol Lucieta minn fuq ix-X.) Min irid jarani? Is-Sur Filippo? (Tieqaf)
- Bepi : Ersaq, ersaq 'l hawn. Agħti każ li qiegħda twiegeb għal dik l-ittra li rcevejt.
- Luc. : (Imhawwda) Papa'!....
- Anzolo: Agħtih bewsa helwa...sabiha...Dan ser isir bil-permess taghna.
- Bepi : (B'cajta) M'ghandniex x'ingħidu, irid ikun kuntent huwa wkoll.
- Filipo: (Jersaq lejha u ibusha fuq mohha)
- Bepi : (Kommoss) Fil-hajja tiegħi, ma kelli xejn iżjed...xejn klief l-imhabba ta' uliedi...Meta lil dawn narahom

- kuntenti, ma jkun jonqosni xejn... (Pawsa) Imma, ahna ser niekl xi haga jew le? Nittama li l-imhabba ma nehhitilkomx l-aptit.
- Mad. : (Minn geww) Int, bniedma pastasa.
- Pina : (Minn gewwa) Issa xbajt...iva, xbajt!
- Mad. : (Tokrog mghaddba minn fuq il-L.) Min jista' jistaportiha iżjed?
- Bepi : (Skantat) Xi gralek?
- Mad. : M'ghadnix jien is-sinjura....saret hi l-padrana.
- Bepi : Ghidli ftit....
- Mad. : (Bla ma taghti każ tieghu) Issa, hadt pazenzja biżżejjed mis-sebgha tiehu l-id...Anqas jekk tkun niezla mis-sema ma tistaportiha daqshekk.
- Bepi : Imma, f'g'ieh kemm hemm...iggiieghlnix niżbalja....
- Mad. : Sejra nghidielek cara u tonda...Jiekk ma tibaghtihex int, il-bieb ta' barra nurihula jien.
- Luc. : Māna'!...
- Piha : (Tfegġ fuq l-ewwel bieb tal-L.) M'hemmx ghalfejn tishon daqshekk....Il-bieb naf insibu wahdi.
- Bepi : Nista' nkun naf x'gara? X'inqala mill-gdid?
- Luc. : Pina?
- Mad. : (Lil Anzolo) X'jidhirlek, eh? Wara li tista' tghid gbarniha mit-triq....
- Anzolo: Ma nista' nifhem xejn!
- Mad. : Imma, jien kollox f'himt. Irrikonoxxenza ghal dak li ghamilna magħha.
- Pina : Dak li ghamiltu mieghi pattejtulkom ghal elf darba.....
- Mad. : Kkx Iskot! Li ma tqumx dik ir-ruh twajba ta' ommok... X'agir! Tkun l-ewwel wahda li tishet eghmilek.
- Pina : (Tisforza kemm tiflah biex iżzomm is-sigriet tagħha) Alla tieghi!... Int biss tista' taf x'jiena nsufri! Kollu ghalxejn...Ma nistghux nissoktaw flimkien... M'ahniex naqblu iżjed.
- Bepi : Allora dan ifisser li int xbajt takdem magħna. Int trid tmur! Tajjed! Sadd m'hu qieghed iżzommok.... Ahna aghmilna dak li stajna u iżjed milli stajna wkoll. Dmirna qdejnieh bir-reqqa...Issa, bistghu nahslu idejna imma, dan, mhux minn qalbna sejr in naghmluh...Dan, ghalina huwa ta' sogħha kbira....ghalxejn nuru haga b'ohra....Ladarba, int, ma tridx taf....
- Pina : (B'qalbha maqsuma) Jien?
- Bepi : Dak huwa l-bieb!
- Pina : Tidher li qieghda tagħmel sforz biex tissokta tistor dak is-sigriet) AH!...Issa qieghda nhossni niehu n-nifs!...
- Bepi : Ftit iehor tkun taf x'jiġifieri...Qieghda tiehu n-nifs. Ja broxka!...

- Anzolo : (Li kien qiegħed josserva lil Pina 'l hin kollu)
Bepi!
- Bepi : Qiegħed tara, EH? (Jersaq lejħ)
- Anzolo : ~~X~~Bepi, osservaha tajjeb.
- Mad. : (Lil Filippo li kienet qiegħda titħaddet miegħu waqt id-dijalogu bejn Pina u Bepi)
Kont nistmaha bhala binti! (Ekompli tkellmu waqt li Lucieta tersaq lejn Pina)
- Bepi : Xi tridni nosserva?
- Luc. : (Lil Pina) U għandek il-qalb thallini?
(Anzolo ikellem lil Bepi f'widnejħ)
- B epi: (Sorpriż għal kollox) Eh?!
- Anzolo Hu l-kelma tiegħi!
- Pina : (li issa tbiegħdet minn Lucieta, lil Chechi)
Kuntent, issa?
- Bepi : Ah!.. Ma jistax jkun!... Imma, kif??? Fejn??? Meta?
Ma' min???:

SIPARJU SAFIF.

31
TIELET ATT.

L?istess xena. Lucieta tidher qieghda taqra u Maddalena
qieghda tittawwal mit-tieqa.

Lucieta: Tfaccaw?

Mad. : Le!

Luc. : Dal-hin imisshom waslu.

Mad. : X'hin hu?

Luc. : Daqqu l-hamsa.

Mad. : (Tersaq lejha) Ghandi jdejja keshin silg u tferfir
hawn, (tmiss qalbha) f'qalbi. Ma nafx kif ghandek
sabar taqra.

Luc. : Qieghda naqra biex naljena rasi. Tahseb li jien
m'iniex ansjusa bhalek?

Mad. : (Terga lura lejn it-tieqa) Mank lahaq wasal il-papa'
forsi kien jghidilna xi haga.

Luc. : Nahseb li kellu jibqa' hemm sa l-ahhar.

Mad. : X'tahseb, int, Lucieta?

Luc. : Nahseb li riziltat tajjeb ikollna.

Mad. : Wasal fl-ahhar!

Luc. : (Tqum) Min, Chechi?

Mad. : Le, il-papa'!

Luc. : (Tigri biex tmur tiftah)

Mad. : Bir-roghda li ghandi fuqi, anqas biss niflah nieqaf.

Bepi : (Minn geww) Nena!..Nena!...

Mad. : Bepino!...

Bepi : (Mill-faccata, kwaži nifsu maqtugh) Sa fl-ahhar!...
(Jintefa' bil-qieghda fuq id-divan)

Mad. : Kif mar?

Bepi : Success!.. Success kbir!

Luc. : Jien m'gheutleqx?

Mad. : (Taqra' bil-qieghda hdejn Bepi) Stenna!..Malli niehu
n-nifs...Alla tieghi!M. x'eccitament ghandi fuqi...
ghidli kollox, isa, fittex ghidli kollox.

Bepi : Xtaqtek smajtu. Ma temminx li kien Chechi taghna...
x'lehen sod u sabih! Lehnu rieghed is-sala...kien
qisu strument muzikali.

Mad. : (Kommosa) Chechi taghna! Kompli...kompli ghidli....

Bepi : Sewwasew kif... emmunni, inhossha difficli biex niddes-
krivilkom dik ix-xena. Chechi, kien hafif fi kliemuq...
Lill-gurati rajthom b'ghajnejja jixxuttaw id-dmugh...
Fulizija li kien jinsab hdejja, smajtu jghid: "Bravu,
bravu tassew! Bizzejjed nghidilkom li meta chechi temm
id-difiza tieghu, wiccu kien abjad daqs is-silg...Kien
ezawrit ghaliex anke hu kien qieghed ihoss qalbu maghfus!

- : Huwa ntelaq bil-qieghda u mieghu dawk kollha li kienu presenti...Iva, dawn ukoll...kif temm kliemu qaghdu bil-qieghda, donnhom biex jiehdu n-nifs. L-avukati l-ohrajn li ma kellhom x'jaqsmu xejn, ukoll...Dawn, x'aktarx li kienu hemm biex jarawh jaghmel xi fjask. L-Imhallfin, il-pubbliku, l-gurnalisti kollha ferhulu. Min jehodlu b'idu minn hawn u min minn hemm...Il-ġenitur i ta' l-akkuzata, inhallikom taksbu x'ferh garrbu f'dak il-waqt li giet moghtija s-sentenza.... Huma bdew jghanquh maghhom, bdew ibusuh, iberkuh, waqt li dik ix-xbejba disgrazzjata, kienet hemm qisha maghluqa ġewwa gaggga, tibki u tolfoq...Nghidilkom li kisret qalb kulhadd.
- Mad. : U int?
- Bepi : Jien bqajt bil-qieghda fuq is-siġġu li kelli, ingiddem l-ingwanti...(Juriha l-ingwanta tal-lemin) Kiltilha żewġ swaba.
- Mad. : Jigifieri, l-hatja giet meklusa.
- Bepi : Iva!... Unanimament mhix hatja.
- Mad. : U Chechi, kif kien ma ġiex mieghek?
- Bepi : Hu xtaq li jibqa' ġej mieghi, imma, hbiebu haduh maghhom. Bilkemm lahaq hadli b'idi...Dik l-ghafsa ta' idejh, ghadni nħossha s'issa...Biha ried ifisser: "Mur..mur ghidilha lil mama'.
- Mad. : Mill-ewwel kaseb fija.....Ghandi raġun inhobbu.
- Bepi : Imbagħad, kien hemm wiehed, ma nafx min kien, smajtu jghid: "Ara, dak huwa missier l-Avukat Difendur" allura, f'salt wiehed ġejt imdawwar bin-nies li ma kont rajthom qatt...Kulhadd beda jifra...Kollha kienu nies ta' l-affari tagħhom....kienu gurnalisti, insomma kollha kienu nies ta' skola kbira, imbagħad, tafu kif spiccejna? Kelli nehodhom jixorbu mieghi.
- Mad. : U int, xrobt ukoll?
- Bepi : Qatra wahda...Ma ridtux jisturdini.
- Mad. : Jigifieri, issa, l-gurnali sejrin jitkellmu fuqu.
- Bepi : U kif...Dan, wegħduhuli, anzi nghid issew, kien hemm xi hadd u tlaqtlu karta ta' elf biex jagħmel artiklu kif imiss.
- Mad. : Niżzi ħajr 'l Alla...Fuq l-istonku kelli bħal balla... Anzoleto kien mieghek ukoll?
- Bepi : Iva u magħna kien hemm ukoll Filipino...Issa, marru jifirhu lil Chechi.
- Mad. : Ghandi seba'mitt sena biex narah...Jien irrid nifrahlu wkoll.
- Luc. : Anke jien.
- Bepi : Għandkom raġun...Jimmeritah u issa li dil-burraxka għaddiet, jehrieg li nahsbu f'ħaġ'ohra. Pina, fejn qieghda?
- Mad. : F'kamritħa! Wara x-xenata ta' dal-ghodu, ma rġajtx rajtha.
- Bepi : X'inhi tagħmel?
- Mad. : Qieghda thejji l-baġalja tagħha.

- Bepi : Maddalena, Ma jistax jkun li nhalluha titlaq hekk malajr.
- Mad. : Ktija taghna, ser isir, dan?
- Luc. : Triduni nerga' nipprova....
- Bepi : (Minnufih) Le!... L-aktar jekk inhu veru.
- Mad. : X'jigifieri?
- Bepi : Xejn, xejn.... (Lil Lucieta) Int, mur f'kamartek.
- Luc. : Ghaliex?
- Bepi : Irrid inkellem lil Pina rasi u rasha.
- Mad. : Nittama li ma toqghodx tinzel garkobbtejk quddiemha, titlobha biex tibqa' hawn.
- Bepi : M'ghandix bzonn tghidli x'ghandi naghmel...Naf kif ghandi nkellimha... (Lil Lucieta) Mur, ghażiża tieghi.
- Luc. : La tridni mmur, immur...imma, ma nistax nifhinkom.
(Tohrog mill-ewwel biex ta' fuq ix-X.)
- Bepi : Aktar tard tifhem kollox. (Lil Maddalena) Mur ghid lil Pina li rrid inkellimha...u m'hemmx diskors... ma nkabbruhiex iżżejjed.
- Mad. : Donnu li gara ktija tieghi.
- Bepi : (Jghajjat) Ghedtlek ghid lil Pina li rrid inkellimha.
il-L.
- Mad. : Bhima!% (Tmur fuq it-tieni biex ta' fuq ix-X)
Pina! Pina! ... Pina!....
- Bepi : Semghetek, semghetek...Issa, mur... aghmilli pjaçir mur int ukoll f'kamartek. (Jaqbada minn driegha)
- Mad. : Ajma! Qieghed tweggaghni! Ghandek idejk goffi!
- Bepi : Hu pacenzja...akfirli.
- Mad. : Mostru! (Tohrog irrabjata minn fuq ix-X.)
Bniedem goff...Rahli!....
- Bepi : Ilna miżzewwgin tletin sena u biex tifhimni trid tletin sena okra. Pina!
- Pina : (Tfegg fuq il-bieb) Xi trid?
- Bepi : Ersaq 'l hawn... Mniex qieghda tibza? Jaqaw, ser nieklok? Tassew li qieghda tlesti biex thallina? Trid thalli din id-dar li sallum kienet dejjem darek? Isa, wegibni.
- Pina : Xi tridni nwiegbek?
- Bepi : Haga wahda. Ghaliex trid thalli din id-dar?
- Pina : Ghaliex...ghaliex ma nistax nissokta nghix f'dil-hajja.
- Bepi : U hekk, f'salt wiehed gara dan....Hekk ghalgharrieda ma tistax tibqa' tghix hawn?
- Pina : (Bi sforz) Madt pacenzja aktar milli flaht.
- Bepi : Int, m'inthix tghid il-verita'.

- Pina : (Bi sforz kbir) Jien, qatt m'ghedt kelma b'ohra.
- Bepi : Bhall-issa, qieghda tigdeb...X'ghamlitlek marti, Lucieta u jien? Chechi, sfur li m'ghamillek xejn...Dak jigi dhdar biex jorqod u jerga' jitlaq 'l barra. Nista' nghidlek li kemm jien u kemm marti, qatt m'ghamilna differenza bejnek u bejn uliedna...Qatt ma ordnajnik taghmel xi haga bla ma uzajna l-prudenza u l-edukazzjoni. Fil-facendi, safejn naf jien, marti, dejjem eghnitek, anzi, jekk ghandek kuxjenza, taf li qatt maahaalliekk tithabat aktar milli tiflah....Allura?
- Pina : Ikollok kniena, Sur Bepi...Tkomplix iajjed... Il-htija hija tieghi...tieghi wahdi jow biex nghid ahjar...htija tan-natural ikreh li ghandi...Irridek tifhem li jiena sinciera....Minn dak in-nhar li ma bdejniex nifthem, naf, kien kollu htija tieghi...rajt li jkun ahjar jekk ninfirdu....Ma tahsibx bhali?
- Bepi : U fejn behsiebek tmur?
- Pina : (Milquta) Fejn ser immur?
- Bepi : Iva, fejn ser tmur?
- Pina : Ghadni ma nafx,,, Nara nidholx ma xi familja ohra.
- Bepi : U jien, li s'issa kont qisni missierek, tahseb li sejjer inhallik tmur bla ma taf fejn sejra ddahhal rasek?
- Pina : (B'arroganza) Sur Bepi, fejn sejra m'ghandi naghti sodisfazzjon lil hadd.
- Bepi : Imma, lili, iva. Liji trid taghtini sodisfazzjon aktar minn haddiehor...Dan hu obbligu tieghek...obbligu lejn daww li talbuni biex niehu hsiebek, imbaghad id-dmir lejn il-kuxjenza tieghek. ~~Ghandek x'ghamillek~~ Ghandek kemm ghedtli li ahna m'ghadniex nifthem...Tajjed....anzi, le, le, m'hu tajjed xejn...Trid tidhol ma' familja ohra! S'hawn tajjed ukoll, ghalkemm ma nafx fejn tista' ssib ahjar minn hawn.. imma li jien, Bepi Carantan, inhallik thalli dari qabel ma tkun sibt dil-familja famuza ohra, qabel ma nkun naf fejn ser tmur, dan le...naghtik kelmti li dan ma nipper-mettiehx.
- Pina : (Soda) Il-lum stess...Il-lum behsiebni nitlaq!
- Bepi : (B'lehen gholi) U jien nghidlek li ma titlaqx!
- Pina : U b'liema jedd izzomni? Forsi jien xi wahda li nigi minnek? Jaqaw, jien bintek? Ebda qawwa umana mhi sejra zomni f'darek kontra qalbi.
- Bepi : U jekk jien ingieghlek tibqa?
- Pina : Nahliflek li naqbez mit-tieqa.
- Bepi : Oh!... (Pawsa. Imur jaghlaq il-bieb bic-cavetta l-ewwel bieb ta' fuq ix-X.)
- Pina : (Imbazza) X'int taghmel?
- Bepi : (Jersaq lejha) Pina!.. Hares lejja!
- Pina : Jien....
- Bepi : Haga stramba, it-theddid tieghek ma nistax nifhmu. Taqbez mit-tieqa! Imma, l-aktar haga stramba huwa il-mibgheda, l-odju li jidher li ghandek ghalina...

- Pina : (Minnufik) Jien? Jien nobghodkom?
- Bepi : Li tippreferi taqbeż mit-tieqa milli tibqa' maghna... Dan, ghedtu int stess.
- Pina : Imma....
- Bepi : Ghallanqas ghandek xi raguni ohra...xi raguni aktar serja, gravi u terribbli li forsi int m'ghandekx kuragg' tghidieli.
- Pina : M'ghandi ebda raguni...Nahliflek...ebda raguni!
- Bepi : Il-mod li bih qiegħda tichad, jagħtini aktar x'nifhem li int qiegħda taħbi l-verita'... (Jaqbadha minn idha) Ghedtlek hares lejja! (B'lehen issoffokat) Sewwa qiegħed ngħidlek? Stqarr il-verita'.
- Pina : (Imbażża') Xi tridni nistqarr?
- Bepi : Minnu dak li qiegħed nakseb?
- Pina : M'iniex nifhmek...Mallini!
- Bepi : Le! Jeħtieg li tghidli kollox...Nordnalek!
- Pina : Ghedtlek kallini...Qiegħed tweggagħni! (Tittanta taħrab minnu)
- Bepi : (Iżommha minn idha) Int thobb lil xi hadd!...
- Pina : Le!.. Mhux tassew!
- Bepi : Int ghandek 'l xi hadd u trid titlaq minn hawn biex tistor dñubek...
- Pina : (Tghajjat) Mhux tassew!...
- Bepi : (Mghaddab) Tigħdibx! Kollu għalxejn li taħbili.... Jiena naf kollox!
- Pina : Kollax'.... (Tinzel għarkobbtejha quddiemu) Ahfirli!. Mahfra!.. (Pawsa)
- Bepi : Qum minn hekk u wegħibni!
- Pina : (B'lehen fġat bil-biki) F'isem l-aktar haġa għażiża li għandek...Tkellimni fuq dan.... Jien waqajt fil-għajb....Iva!... Ittradejt il-fiducja li kelli kom fiġa.. Waqajt!..Waqajt għaliex ma kelli esperjenza.... Emminni...Nahlifulek fuq qabar omni...Ma kontx naf.... Ma kontx naf liema huma l-konsekwenzi...Anke issa... jiena stess nistaqsi lili nnifsi, kif stajt ninsa l-eżempji taħbi li tajtuni int u martek...Imma, issa, x'jiswa li wieħed jiegħobbieħ? Issa, m'hemmx aktar rimedju...Il-ħażin laħaq sar...Jiena xbejba disgrazzjata...Kont inħallas sa l-inqas qatra demm li għandi jgħri fil-vini tiegħi biex intom ma tkunux tafu xi għali....Id-destin ried xort'ohra...Int, issa, sirt taf b'kollox, issa, m'ghandix għalfejn naħbi iżjed minnek....Taf liema hi r-raguni...Ma rridx indum iżjed hawn... Irrid immur....immur imbierek din id-dar...lilkom, il-benefatturi tiegħi li jiena nħobb aktar minni nnifsi...Nitlob lil Madonna għalikom sakemm indum haġja.
- (Tinfexx tibki)
- Bepi: Iskot, Pina....Id-dmir, issa, qiegħed isejjaħli aktar minn qabel....Issa, aktar ma nistax inħallik tmur. Hemm fuq, fis-sema, hemm mara li qiegħda titlob għalik

Qiegħda titlobni birx nipproteġik...biex niddefendik aktar milli gharaft niddefendik qabel....Tibkix, Pina... Qiegħda tagħfasli qalbi...fassew, iva, tassew li int ghamilt żball kbir, imma, bl-ghajnuna t'Alla, nistgħu insewwuh dan l-iżball. Int, xi sold għandek infaddal... Jekk ma niżbaljax, il-bank, għandek madwar tliet elef lira...Sewwa qiegħed ngħid? Jiena inżidlek tliet elef ohra, erba' hamsa ohra jekk jkun hemm bżonn...Nagħmillek dota sabiha u b'hekk, int, tkun tista' tiżżewwġu.

Pina: (Imbażża) Lil min niżżewwġ?

Bepi: Kif, lil min? Lilu!..Lil dak l-ibecilli ...lil dak li giebek f'dak li giebek! (Lilu nnifsu) Wicc ta' kelb! (Idur fuqha, b'lehen għoli) X'jagħmel dal-mingħal? X'jismu?

Pina: (Imwerwra) X'jismu? Le, le!... Dan, ma tkun tafu qatt.

Bepi: X'għedtli???

Pina: Le, le, qatt!

Bepi: Ma tridx tgħidli x'jismu? Għaliex? Forsi dan xi bniedem qattiel? Xi habsi? (Milqut minn hsieb) Pina!.. Jaqaw xi wiehed miżżewwġ?!

Pina: Le!...Iva, iva....

Bepi: Iva jew le? X'int tħawwad? Hawwadtli mohhi...Imma, kif? Qiegħed nissuggerilek l-aktar soluzzjoni hafifa... Irrid nagħtik missier għal kreatura tiegħek u int qiegħda tirrofta dak li qiegħed noffrilek? Tidher imwerra u mkexkxa...Le, Pina...Jeħtieġ li tgħidli min hu... Tgħidli x'jismu, anke jekk naf li dan nisraqulek minn bejn xofftejk...Pina...Qiegħed nistenniek! Ikollok tgħidli min hu!

(Jaqbadha minn dir għajha)

Isem il-mahbub tiegħek irrid naf!... Għidli min hu.... Issa...issa stess irrid nafu!

Pina: (titthabat biex tehles minnu) Le!..Ma nistax!... hallini....

Bepi: (Mitluf, jinsisti) Għidli x'jismu...Titliflix sabri.. Għidli min hu!

Pina: Oqtolni! Qatt!..Qatt ma jiena sejra ngħidlek min hu!

Bepi: Mara vili! (Ikun ser isawwatha)

Pina: Imgezza u mbażża) Ah!...Le!...Ftakar fil-kreatura...

(Bepi iniżżel idejh, imbażża)

Chechi: (Jilhaq fuq il-bieb tal-faccata, ma' l-ahħar kelmiet ta' Bepi. Imbażża') Pina!...

Pina : (Kważi mitlufa bla ma taf x'inhi tgħid) M'għedtlu xejn!...Ebda kelma!... Ebda kelma!...

Bepi : (Imwerwer) Allura....Kont int!...Int!...Bniedem iddisgrazzjat! (Ikun ser jahbat għalih)

Anzolo: (Li jidhol wara Chechi) (Izomm lil Bepi)

X'ser tagħmel b'idejk?

Mad : (Minn gewwa) Min sakkra dal-bieb?)

Anzolo: Attent...Hawn Lucieta. (Imur jiftah il-bieb)

- Bepi : (Jaqa' bilqiegħda, qisu mibluġh) Ibni!..Kien ibni stess!
- Mad. : (Minn fuq ix-X) Dan, x'genn hu sakkartna hemmġew?
(Tilmah lil Chechi u tkun sejra tghanqu magħha)
Chechi!... (Sorpriza) Ma tagħtinix bewsa? Xi ġralek?
- Chechi : Xejn! (Ihaddanba miegħu b'indifferenza)
- Mad. : (Thares l-ewwel lejn Bepi, imbagħad, lejn Chechi)
(Lil Bepi) Ghidli int x'gara. Wiccu qisu xi funeral.
- Bepi : (Bi sforz) Xejn.... Ma qallekx ihnek stess...Ma gara xejn...Kont qiegħed nitkellem ma' Pina, imbagħad f'salt wieħed, dahlu huma.
- Mad. : (Waqt li thares lejn Pina) Fhimtek! Tagħtek xi battikata oħra!
- Bepi : Le! Bil maqlub...Imma, issa, kollox irrangajna... Sewwa qiegħed ngħid, Pina? Hija tammetti li żbaljat u wegħditni li ma terġax iżjed... Wegħditni li ser tibqa' magħna....
- Pina : Jien?
- Bepi : Iva...Jaqaw, tibza li marti ma tridekx? Qiegħda tahseb li saret tobghodok?
- Mad. : Xejn affattu... Qiegħda nieku gost nisimgħek tghidli hekk....
- Bepi : Pina, smajtha x'qalet? (Lil Maddalena waqt li Anzolo qiegħed jitkealem ma' Lucieta u Chechi, mitluf jaqa' bilqiegħda hdejn it-tavolin)
Warrab lil Lucieta minn hawn!
- Mad. : Ghaliex?
- Bepi : Ghamel li għedtlek!
- Mad. : Imma, nista' nkun naf....
- Bepi : Wara, ngħidlek kollox.
- Mad. : Imma....
- Bepi : Titliflix sabri, trid?
- Mad. : Sejra, sejra!%... Lucieta, imxi miegħi...Illum, kulhadd jinsab invażat bix-xjaten...Imxi Chechi int ukoll.
- B epi : Le! Chechi jibqa' hawn!
- Mad. : Allura, ahna biss...(Lil Lucieta) Imxi mmorru la l-principal irid hekk... (Johorġu minn fuq ix-X.)
- Bepi : (Mitluf, jersaq lejn Chechi) Banavolja!...Xellepat!
- Chechi : (Iqum irrabjat) Papa'!
- Anzolo : (Iżomm lil Bepi) Ikkalma...ikkalma!
- Bepi : (Lil Pina, waqt li din tkun ser toħroġ) Ma rridekx titharrek minn hawn. (Lil Chechi) Daqshekk tirrispet tana, hux tassew? Dawn huma l-eżempji li qiegħed

toffri lil' ohtok... Lil omm din l-isventurata, fuq is-sodda tal-mewt kliftilha li niehu hsiebha... li nrabbiha bhala binti u int... int li ghalik batejt il-guh biex edukajtek u wassaltek tilhaq avukat, kallastna b'dan l-gir fahxi... (idur fuq Anzolo) Kont nahseb li ibni huwa xempju ta' l-onesta'... xempju taż-żaghżagh... Kont nahseb li fid-dinja m'hawnx missirijet xortihom tajba u hinjin daqsi u issa... issa, x'jidhirlek? Fhiex kelli nsib ruhi. Xi gwaj!.. X'hasra!... (Jinfaqa' jibki)

Anzolo: Bepi, isa, kun ragel... Titlifx l-ghalmu tieghek... Fid-dinja kulbadd jiżbalja u kollox jissewwa ladarba ghadna hajjin.

Bepi : Iva!.. Ghandek ragun... Bil-biki m'ahna sejrin insewwu xejn... Halluni wandi mieghu.

Anzolo: Imma....

Bepi : Nitlobkom.

Anzolo: Tweghdni li tibqa' kalm?

Bepi : Iva, nweghdek. (Lil Pina) Mur, ghażiża binti... Mur ma Anzolo... (Lil Anzolo b'lehen baxx) Thallihix tahrab minn taht ghajnejk li ma taghmilx xi bicca genn.

Anzolo: Serrah mohok. (Jitlaq minn fuq il-L. jigbed lil Pina bil-klewwa, waqt li din qieghda tibki)

Bepi : (Wara pawsa) U issa, li ninsabu wahedna, irrid naf dil-kwistjoni kif sejra tispicca.

Chechi: Fisser ruhek.

Bepi : Irrid ngħid, x'bensiebek tagħmel b'dik ix-xebba?

Chechi: Nittama li m'intix tittama li sejjer niżżewwiha.

Bepi : Ghaliex, le?

Chechi: Hemm għalfejn tistaqsini?

Bepi : U sgur li hemm għalfejn nistaqsik.

Chechi: Hallina minnek...

Bepi : Kif? Ghandek il-hila tirrifjuta dak li jisthoqq lil dik ix-xbejba? Li ssewwi l-iżball vili tieghek?

Chechi: Int qieghed tagħmilha bi kbira wisq.

Bepi : Imma, kif? Proprju int titkellem b'dan il-mod? Int, li sa siegħa ilu gieghltni nibki, qisni xi tifel ckejken meta smajtek tiddefendi b'dik il-qlubija u begħa lil dik lid-disgrazzjata li f'waqt ta' delirju u ta' disperazzjoni, biex tistor dnubha, f'għat lil kreatura tagħha? Imma, x'razza ta' avukat int? Int li f'it ilu tennejt dak il-kliem qalbieni u herqan kontra dak li tilfilha gieħa... li gieghlha ssir omm... li abbandunaha u li wassalha twettaq delitt. Kont nahseb li dak il-kliem... li dik id-difiża kienet gejjja minn qalbek. Hsiebt li kliemk kien ifisser l-ghajta tal-kuxjenza... Iva! F'dak il-waqt li kont qieghed nisimgħek b'halqi miftuh, f'ija hassejt sodisfazzjon u bejni u bejn ruhi, għedt: Iva, ibni, kakk irridek onest, twajjeb u qalbieni. Hassejtni f'erhan għar-rebħa li kellek f'dak il-guri, imma l-aktar, kien f'dak il-hin, meta smajtek tgholli leħnek u tishet il-vizzju, il-korruzzjoni il-hallilin tal-gieħ u s-safa tax-xbejbiet. Iva, int ma

- Bepi : Jigifieri, beksiebek tabbandunaha b'dik it-tarbija?
- Chechi : Le, dan, m'iniex ser naghmlu...Niehu ksieb ghal manteniment tagghom.
- Bepi : U b'liema mezzi? B'dawk li qieghed taqla jew li qlajt s'issa?
- Chechi : Qieghed iccanfarni ghalieq ghamilti avukat? Kont int li ridtni nistudja.
- Bepi : Illum, qieghed jisghobbija li edukajtek. Dak li ghamilt int agħar milli kieku sraqt...Kieku bqajt injurant, bħali, forsi kont tkun onest u galantom... Chechi, għall-ewwel darba sejjer nitolbok xi haga.. U dak li sejjer nitolbok huwa aktar għalik milli għalija...Ahseb ftit f'dik il-kreatura innocenti li minn hawn u ftit iehor sejra titwieled...Ftakar li dik hija l-isess demmek...Gib quddiem għajnejk lil ommha...Din ma tharisx lejn il-kreatura tagħha bħal ma ommok kienet thares lej, b'dik it-tbissima..Dik it-tarbija meta tikber ftit, tibda ttawwal idha biex tfittxek bħal ma int kont tfittex lili u din, ma ssibekx...X'tghidilha ommha? X'ikollha twegibha? "Le, għażiża tiegħi, missierek ma jeżiżtix...dan, ma riēdx jaf bik...Huwa abbandunak...Chechi, ma jistax ikun li int trid li jingħad dan il-kliem fuqek... Għaliek jekk int tassew habbejt lil ommok, kif għallanqas turi b'għemilek, ma tistax ma tħobbx ukoll lil kreatura tiegħek.
- Chechi : Nerga' ngħidlek...Nahliflek...Jien ma nonqosx li nahseb fihom.
- Bepi : (Jaqtaghlu kliemu) Iskot! S'issa tlabtek bil-hmiena...jiena missierek...issa, sejjer nordnalek... Int tiżżewweg lil Pina u mill-aktar fis possibbli.
- Chechi : (Risolut) Le!
- Bepi : (Mghaddab għall-aħhar) Le? Tissokta tghid, le?
- Chechi : (Aġitat) Papa', lilek jien inhobbok u nadurak... Ma ridtx li int tkun taf b'dan il-fatt li jien biss hinsab responsabbli għalih, imma, li int trid iggiegħalni nintrabat bi żwieg li jirrovina l-gejjieni tiegħi; li ndakhaq in-nies bija fis-Socjeta'...dan, le...elf darba le... għallanqas għall-issa.
- Bepi : (Mitluf minn sensieħ, jaqbd u minn sidru u jgħajjat) Ahseb f'dak li ser tagħmel u titliflix sabi għaliek ma nafx fejn sejjer twassalni.
- Chechi : (Iżommlu idejħ b'forza qawwiya) Papa'!... F'għieħ Alla....Tinsieħ li jien raġel ukoll!
- Bepi : (Ibeggħdu minnu b'disprezz) Le!... Int m'intix raġel... Int bniedem vili...Itlaq...Mur minn quddiem... Tbiegħed minn dari...Ma jistħoqqlokx li tibqa' tghix miegħi u mal-familja tiegħek...Lil dari, int, tebbajtliha għieħa...Int m'għadekx iżjed ibni!...Int m'intix hinn iż-żwieg bħal ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ mhix sejra tkun il-kreatura tiegħek...Mur!...Italq minn quddiem!
- (Mill-faccata jitfaccata Filippo)
- Filippo : Nista' ngħaddi?
- Bepi : (Waqt li Chechi jidher imrekken, avvilit) Għaddi, għaddi, habib...Int trid tonorani billi qieghed titlob l-egħrusija ta' binti, sewwa qieghed ngħid?

Filipo: (Miblugh) Iva!....

Bepi : Dan, aktarx qieghed tagħmlu għaliex mingħalik ahna xi familja sewwa....

Filipo: Ahfirli!...Għadni ma nistax nifhem....

Bepi : Int mort inqarraq, habib.... Ahna nies mill-agħar u dak li hemm f'dik ir-rokna, huwa l-kampjun tal-banavolji xempju tal-vilta' (Jurieh lil Chechi)

Chechi: (B'lehen għoli, mgħaddab) Papa!....

Bepi : (B'għajnejh imberqin bir-rabja) Xi trid? X'għandek xi tghid? (Lil Filippo) Lil dak għadni kemm keccejtu minn dari....Għal dan, jien ma niflahx... Ma nistax insofrih....(jaqa' bil-qieghda, jibki)

Filipo: (Jersaq bil-mod lejha) Sur Bepi.... (Pawsa)

Bepi : (Iqun) Għandek ragun!...Il-bniedem juri x'inhu minn eghmilu.

(Jersaq lejha il-bieb ta' fuq ix-X)

Pina? Jekk hawn min qieghed jonqos minn dmiru, ^{hawn} ukoll dakxi jaf jgħidli.... Pina?

min b'rasha baxxuta
(Pina titfaccu fuq il-bieb, u warajha jittfaccu wkoll Anzolo)

Ersaq binti, ersaq lejha... Erfa' rasek u hares lejha bla misthija. Mhux int għandek timxi wiccek lejha l-art...Mhux int għandek tisthi u m'għandekx għalfejn tibki! Dak is-sinjur.....

(Jindika lil Chechi bla ma jhars lejha)

Ser jitleq minn din id-dar...Int tibqa' hawn ma' dawki li jhobbuk...Il-kreatura tiegħek tkun tiegħi wkoll... Jien sejjer nitlef tifel, imma Alla l-imbierek sejjer jagħtini iehor floku...Did-darba, nagħraf nedukawh ahjar.

Pina : Le, Sur Bepi....ma rridx li.....

Anzolo : (Jersaq lejha) Nixtieq ngħid kelma...Bhall-issa, qieghed nammira l-kondotta sabiha tiegħek...Għal hafna ragunijiet ma nistax napprova dak li qieghed tghid... Int għandek dmirijiet oħra...Għandek xebba, jien, minn-naha l-oħra, ninsab waħdi...M'għandix genituri... m'għandi lil haqq min jigi minni u għalhekk, m'għandix min jindahalli. Pina, ma tistax tibqa' iżjed f'din id-dar, għalhekk, jiena noffrilha tigi miegħi...Niehu hsiebha jien u meta jasal il-waqt...Qegħdin tifhmuni? Nedukawh ahna biex meta jikber, għar-rispett tiegħek, ma jishetx lil min giebu fid-dinja.

Bepi : (Kommoss) Nirringrazzjak, habib, nirringrazzjak... Iva, naksbu fih ahna t-tnejn... (Jersaq lejha u jhaddnu miegħu)

Anzolo : (Lil Pina) Immorra.

Pina : (Tibki) Sur Bepi....Ahfirli...Wahliflek li ma ridtx nitkellem....Inqadit waħdi....

Anzolo : (Jigħidha 'l barra bil-mod) Imxi miegħi....

Chechi : (Li matul dix-xena deher li qieghed jeccita ruħu minn sentimenti opposti, meta Pina tasal fuq il-bieb, itawwal idu lejha:)

Le, Pina....Ma nistax inkallik taur!

- Pina : (Ferhana, tghajjat) Chechi!... Taqa' f'dirghajh u jitghanqu)
- Bepi : (Waqt li jhares lejhom imbissem) Sa fl-abhar!
- Chechi : (Jintebah li Pina ntilfet minn sensiha) Pina!...
(Pina tidher mitlufa. Chechi iressaqha u iqieghda fuq il-pultruna)
Tidher mitlufa....
- Bepi : (Jigri lejha u jibda icapcpila fuq wiccha) Isa, isa... Issa, ser nitilfu sensina wkoll? Gibuli ftit hall-il-ward jew tazza ilma....Isa, Pina...issa kollox irran - gajna.
(Jidklu Maddalena u Lucieta minn fuq ix-X.)
- Mad. : Spiccat il-konferenza? Xbajt nistenna! (Tilmah lil Pina mitlufa)
X'wahdadin!.. Pina, xi ghalha?
Maddalena u Lucieta jigru lejha)
- Bepi : Taha sturdament... bhal xejra mejt...Dal-waqt jghaddila. Hekku...qieghda tistejgen...qed tiftah ghajnejha.
- Mad. : Kuragg, Pina...isa, ghamel kuragg...
- Luc. : M'ghandek xejn...dal-waqt jghaddilek.
- Pina : (Pina tidher tiftah ghajnejha, thares madwarha u hdejha tilmah lil Maddalena u lil Lucieta:)
(Ferhana, thaddan l-ewwl lil Maddalena) Sinjura
Maddalena!.. (Imbaghad lil Lucieta) Lucieta!....
- Mad. : (Tbusha) Ghaddielek?
- Pina : Iva....
- Chechi : (B'lehen miksuri u misthi) Pina, tahfirli?
- Pina : Chechi, ga insejt kollox.
- Mad. : (Sorpriza) Tahfer!..Tinsa?..... (Lil Bepi)
X'ghandha x'tahfer? X'tinsa?
- Bepi : Emerijiet....Ftit ilu tlewmu bejniethom...Din kienet ir-raguni li rietet thallina...
- Mad. : Ghadni ma nista' nifhem xejn.
- Bepi : M'hemm x'tifhem...Kollox car u biex nikkonkludu, ghada nibdew nahsbu ghat-tnidijiet u fi ftit gimghat ohra jkollna t-tieg.
- Luc. : (Ferhana) (Lil Chechi) Tassew?
- Mad. : (Dejjem aktar sorpriza) It-tieg?
- Bepi : Iva, t-tieg.
- Mad. : Inna, allura, dawn, kienu jinhabbu?
- Bepi : Hekk ghandi nahseb.
- Mad. : U int, kont tafu dan?
- Bepi : X'jidhirlek?
- Mad. : (Tibqa' miblugha, halqha miftuh)

- Mad. : (Lil Chechi) Kont thobbha?
- Bepi : B'imhabba kbira wkoll.
- Chechi : Iva, mama' kont inhobbha u int, papa' kont lebes wisq mieghi.
- Bepi : Issa, kollox ghadda.
- Mad. : Iama, tistghu tghiduli kif hekk f'salt wiehed....
- Bepi : (Ikellimha f'widnejha)
- Mad. : X'ghedtli? Chechi? Le!..Ma jistax ikun!....
- Bepi : Kif, ma jistax ikun? M'intix tahseb li kont jien?
Maddalena!....

SIPARJU MAFIF KEMM JISTA' JKUN.